

**Консолидиран
годишен
извештај за
работењето
за 2015 година
на САВА
осигурување а.д.
Скопје**

Содржина:

I.	ВОВЕД	2
1.	ОБРАКАЊЕ НА УПРАВАТА	2
2.	МИСИЈА, ВИЗИЈА, ВРЕДНОСТИ	3
3.	ПОЗНАЧАЈНИ ПОДАТОЦИ ЗА РАБОТЕЊЕТО ВО ПЕРИОД ЈАНУАРИ - ДЕКЕМВРИ 2015 ГОДИНА	3
4.	ПРОФИЛ И КРАТКА ИСТОРИЈА НА ДРУШТВОТО	4
4.1.	Лична карта на САВА осигурување а.д.Скопје	4
4.2.	Лична карта на Сава Стејшн ДООЕЛ Скопје	4
4.3.	Дејност на Друштвото	6
4.4.	Позначајни случувања за 2015 година	7
II.	КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ	7
1.	СЕВКУПНИ ЦЕЛИ НА ДРУШТВОТО И ЦЕЛИ КОИ СЕ ОЧЕКУВААТ ВО НАРЕДНИОТ ПЕРИОД	7
1.1.	Развојни цели во 2015 и подолгорочно	7
1.2.	Исполнување на деловните цели	8
2.	ОВЛАСТЕНИ РЕВИЗОРИ	8
3.	МАТЕРИЈАЛНИ ФАКТОРИ НА РИЗИК	9
4.	ЗДЕЛКИ СО ЗАИНТЕРЕСИРАНА СТРАНА	11
5.	ГОЛЕМИ ЗДЕЛКИ	11
6.	ИЗМЕНИ ВО ОСНОВНАТА ГЛАВНИНА И ВО РЕЗУЛТАТИТЕ ЗА ИЗВЕШТАЈНИОТ ПЕРИОД	11
7.	ПРОМЕНА ВО СОПСТВЕНИЧКАТА СТРУКТУРА	11
III.	ОПИС НА СОСТОЈБАТА ВО СТОПАНСТВОТО	12
1.	МАКРОЕКОНОМСКИ ДВИЖЕЊА ВО 2015 И ОЧЕКУВАЊА ВО 2016	12
2.	МОНЕТАРНА ПОЛИТИКА	12
3.	ЈАВНИ ФИНАНСИИ	13
IV.	ОСИГУРИТЕЛЕН ПАЗАР	13
V.	АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО ВО 2015	15
	САВА осигурување а.д. Скопје	15
1.	ПРЕМИЈА	15
1.1.	Број на склучени договори за осигурување	15
1.2.	Полисирана премија	16
1.3.	Структура на полисирана премија	17
1.4.	Полисирана премија по дистрибуциски канали	17
1.5.	Полисирана премија по региони и служби	17
2.	ШТЕТИ	18
2.1.	Број на ликвидирани штети	18
2.2.	Износ на ликвидирани штети	19
2.3.	Структура на штети	19
2.4.	Ликвидирани штети по дистрибуциски канали	20
2.5.	Ликвидирани штети по региони и служби	20
3.	ШТЕТИ / ПРЕМИЈА (Loss Ratio)	21
4.	РЕЗЕРВИРАНИ ШТЕТИ	22
4.1.	Број на резервирани штети	22
4.2.	Износ на резервирани штети	22
4.3.	Структура на резервирани штети	23
5.	РЕОСИГУРУВАЊЕ	23
6.	ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	24
6.1.	Бруто технички резерви	24
6.2.	Нето технички резерви	25
6.3.	Структура на технички резервации	26
	Сава Стејшн Скопје	26
VI.	КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ	27
1.	КОНСОЛИДИРАН РЕЗУЛТАТ ОД РАБОТЕЊЕТО	27
VII.	КОНСОЛИДИРАНА ФИНАНСИСКА ПОЛОЖБА	28
1.	АКТИВА И ПАСИВА	28
2.	КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	30
VIII.	ОПИС НА ГЛАВНИТЕ ОПАСНОСТИ И НЕСИГУРНОСТИ СО КОИ СЕ СООЧУВАШЕ ДРУШТВОТО	30
IX.	АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ И СОПСТВЕНИЧКА СТРУКТУРА	30
X.	РАЗВОЈ И ОЧЕКУВАН РАЗВОЈ	32
1.	РАЗВОЈ ВО 2015	32
2.	ОЧЕКУВАН ИДЕН РАЗВОЈ ВО 2016	33
3.	ОДНОСИ СО СТРАНКИТЕ	34
XI.	ОСТАНАТИ ПОДАТОЦИ ЗНАЧАЈНИ ЗА РАБОТЕЊЕТО	34
1.	ОРГАНИЗАЦИОНА ШЕМА	34
2.	ПОДРУЖНИЦИ НА ДРУШТВОТО	35
3.	ПОДАТОЦИ ЗА ПРОДАЖНАТА МРЕЖА	36
4.	УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ	37
4.1.	ВРАБОТУВАЊЕ И СТРУКТУРА НА ВРАБОТЕНИ	37
4.1.1.	Број на вработени во Друштвото	38
4.1.2.	Број на вработени во Друштвото врз основа на типот на вработеност (скратено/полно работно време)	40
4.1.3.	Вработени во Друштвото врз основа на степенот на образование	40
4.1.4.	Вработени во Друштвото врз основа на возраст	40
4.1.5.	Вработени во Друштвото врз основа на пол	41
5.	ПОДАТОЦИ ЗА ЧЛЕНОВИТЕ НА ОДБОР НА ДИРЕКТОРИ	41
6.	РАКОВОДНИ ЛИЦА	42
XII.	ИНФОРМАТИЧКА ТЕХНОЛОГИЈА	42

I. ВОВЕД

1. ОБРАЌАЊЕ НА УПРАВАТА

Почитувани акционери, деловни партнери и соработници,

Ми претставува особена чест да Ви се обратам и да го искажам моето задоволство по успешно изминатата деловна година. Деловната 2015 година Сава осигурување ја заврши со позитивен финансиски резултат во износ од 28.618.325 денари. Со ова Друштвото реализираше пораст на добивката од 39,8% во однос на претходната 2014 година. Во текот на 2015 годината работењето беше под влијание на екстерни и интерни фактори, флукуација на агенти, нелојална конкуренција и слично.

Главниот фокус на нашето работење се клиентите и нивното задоволство од нашите услуги. Креираме производи според потребите на клиентите – за потребите на населението, но и за унапредување на бизнисите од една страна и навремено и адекватно ги надоместуваме настанатите штети од друга страна.

Изминатата 2015 година измина во знакот на имплементација на неколку нови и за нас прилично значајни проекти.

Ја отворивме нашата прва станица за технички преглед Сава Стејшн, започнавме и развиваме успешна соработка со НЛБ Тутунска Банка која е застапник за продажба на сите наши производи, пласиравме нови производи во имотните осигурувања од областа на Земјоделието и имплементиравме сопствен Контакт Центар, кој покрај како гласник за нашите нови производи, има едукативна улога на населението за осигурителните производи, но е и инкубатор на нови продажни кадри во Друштвото.

Сите овие новитети во изминатата деловна година придонесоа Сава осигурување да ја утврди својата позиција на добар рејтинг на осигурителниот пазар на Република Македонија и да го надопонат квалитетот на услугите за нашите клиенти, кои секогаш се водилка до успехот. Несомнено, наш приоритет и за 2016 година нема да биде големината, туку квалитетот. Сите активности ќе бидат насочени кон максимизирање на капиталот на акционерите и остварување на целите на стејкхолдерите.

Сава осигурување континуирано негува одговорен однос кон околината во која живееме и работиме, дел од своето внимание редовно го насочува кон оние кои се на маргините на општеството и на кои им е потребна помош, притоа потврдувајќи ја сопствената определба да биде социјално одговорна компанија.

Групацијата Сава Ре обезбедува одлична реосигурителна поддршка, пристап до нови осигурителни производи и трендови, сигурност, долгогодишно искуство и перспектива за воведување разни новини. Во таа смисла, Сава осигурување стана проект лидер за повеќе значајни проекти кои се веќе имплементирани кај мноштвото членки на групацијата.

На крај, би сакал да им се заблагодарам на сите кои го дадоа својот придонес за успешен деловен резултат на Сава осигурување, на вработените за посветеноста и професионалноста, на менаџментот за визијата и пожртвуваноста, на поддршката од групацијата Сава Ре од Љубљана и сите акционери, а особено на своите верни клиенти за соработката, разбирањето и меѓусебната лојалност.

Со почит,
Извршен директор
Петер Скварча,

2. МИСИЈА, ВИЗИЈА, ВРЕДНОСТИ

Мисија:

Обезбедуваме континуитет во сигурноста, ги следиме во чекор сите новитети и потреби на осигурителниот пазар, се со цел поуспешно и поефикасно работење на Друштвото.

Визија:

Да бидеме осигурително друштво кое на домашниот пазар ќе го препознаваат како сериозен партнер кој нуди услуги со највисок квалитет и сигурност.

Вредности:

Ние сме посветени кон клиентите, иновативни, професионални и етични, ние сме успешни во работењето, одговорни кон околината, ние имаме приврзани и задоволни вработени и заедно го градиме угледот на Друштвото.

3. ПОЗНАЧАЈНИ ПОДАТОЦИ ЗА РАБОТЕЊЕТО ВО ПЕРИОД ЈАНУАРИ - ДЕКЕМВРИ 2015 ГОДИНА

Табела бр.1 – Најзначајни консолидирани финансиски податоци 2015

Во мкд

САВА ОСИГУРУВАЊЕ АД	Реализација 2014	Реализација 2015	План 2015	Пад/пораст 2015/2014	План 2015 / Реал.2015
Пресметана осигурителна полисирана премија	666.646.270	702.924.352	730.210.513	5,44%	-3,74%
Пресметани ликвидирани штети	260.991.117	294.864.915	415.587.690	12,98%	-29,05%
Едноставен штетен количник на дан 31.12	39,10%	41,90%	56,90%	7,16%	-26,36%
Чисти приходи од премија	579.151.494	611.938.893	627.424.538	5,70%	-2,47%
Учество на нето премија во бруто полисирана премија	86,90%	87,00%	85,90%	0,23%	1,40%
Чисти расходи за штети	248.906.650	288.328.606	305.201.617	15,84%	-5,53%
Учество на нето штети во бруто штети	95,40%	97,80%	73,40%	2,52%	33,24%
Нето меродавен коефициент 31.12	43,00%	47,10%	48,60%	9,53%	-3,09%
Бруто меродавен коефициент 31.12	42,90%	42,70%	44,20%	-0,47%	-3,39%
Нето трошоци на работење	272.982.961	282.458.626	265.634.875	3,50%	6,3%
Нето трошковен коефициент	45,70%	44,60%	40,80%	-2,41%	9,31%
Бруто комбиниран коефициент	84,60%	82,30%	80,90%	-2,72%	1,73%
Нето комбиниран коефициент	88,70%	91,80%	89,40%	3,49%	2,68%
Нето комбиниран коефициент S&P	100,80%	98,60%	97,50%	-2,18%	1,13%
Биланс на состојба на ден 31.12	1.280.090.829	1.296.069.651	1.247.239.133	1,25%	3,92%
Капитал	258.396.122	287.153.795	297.943.261	11,13%	-3,62%
Учество на расположливост капитал во нето приходи од премија	44,60%	46,80%	47,50%	4,93%	-1,47%
Просечна состојба на капиталот на 31. Декември	247.128.543	272.774.959	278.169.691	10,38%	-1,94%
Поврат на капитал (ROE) на дан 31.12	7,9%	10,0%	12,30%	25,77%	-18,97%
Нето осигурителни-технички резервации на дан 31.12	658.435.963	696.382.855	698.954.874	5,76%	-0,37%
Учество на нето резервации во нето приходи од премија	113,70%	113,80%	111,40%	0,09%	2,15%
Број на вработени на дан 31.12 (по еквивалент на полно работно време)	164	190,5	186,5	16,16%	2,14%
Деловен резултат пред оданочување	23.384.979	32.204.456	41.014.243	37,71%	-21,48%
Чист деловен резултат во пресметковниот период	20.476.136	28.618.325	36.625.234	39,76%	-21,86%
Нето профит во нето премија на ден 31.12 (ROR)	3,5%	4,7%	5,80%	32,27%	-19,37%

*Среден курс на НБРМ/1ЕУР=МКД 61.5947

4. ПРОФИЛ И КРАТКА ИСТОРИЈА НА ДРУШТВОТО

САВА осигурување а.д. со седиште во Скопје (“ Друштвото” или Матичното “Друштво”) е подредено друштво на Позаваровалница САВА д.д Љубљана, која има доминантно учество од 92,44% во неговиот акционерски капитал.

На 02 јануари 2015 година, Друштвото вложи 12.300.000 денари како основачки влог во нов субјект, Сава Стејшн ДООЕЛ Скопје (“подружница”). Основната дејност на новата подружница е техничко испитување и анализа на моторни возила.

4.1. Лична карта на САВА осигурување а.д.Скопје

1. Име:	САВА осигурување, а.д. Скопје
2. Седиште:	Ул. Загребска бр.28 А, 1000 Скопје
3. Телефон:	+389 (2) 5101 500
4. Телефакс:	+389 (2) 5101 502
5. Web страна:	www.sava.mk
6. Матичен број:	4778529
7. Основна дејност:	Неживотно осигурување
8. Година на основање:	1993
9. Основен капитал:	234.072.672 МКД (3.805.905 ЕУР)
10. Број на обични акции	18.326
11. Удел во капиталот:	Позаваровалница Сава, д. д. Љубљана: 92,44%
12. Органи на управување:	<i>Извршен директор:</i> Петер Скварча <i>Главни оперативни директори:</i> Русе Дракуловски Ило Ристовски <i>Одбор на директори:</i> <i>Претседател:</i> Рок Мољк <i>Членови:</i> Петер Скварча, Милан Виршек, Јанез Јелникар, Полонa Пирш Зупанчич Управувачка поврзаност: Подредено друштво

4.2. Лична карта на Сава Стејшн ДООЕЛ Скопје

1. Име:	САВА СТЕЈШН ДООЕЛ Скопје
2. Седиште:	Ул. Загребска бр.28 А, 1000 Скопје
3. Телефон:	+389 (2) 5101 501
4. Телефакс:	+389 (2) 5101 502
5. Web страна:	/
6. Матичен број:	7005350
7. Основна дејност:	Техничко испитување и анализа
8. Година на основање:	2014
9. Основен капитал:	12.300.000 МКД
10. Удел во капиталот:	САВА осигурување а.д. Скопје – 100%
11. Органи на управување:	<i>Управител: Мелита Гууловска</i>

САВА осигурување, а.д. Скопје е основано како а.д. за осигурување ТАБАК – Скопје, на основачкото собрание одржано на 24.12.1993 година, со почетен капитал од 1 милион германски марки или 1000 обични акции со вредност од 1.000 ДЕМ по акција. После успешно спроведената втора емисија на акции, во текот на 1994 и 1995 година обезбеден е дополнителен капитал, со што вкупната главнина изнесувала 2.530.000 ДЕМ или 1.265.000 ЕУР. Со резервирање на 66,9% од остварената добивка во 2001 година и преку издавање на трета емисија на акции во 2002 година, акционерскиот капитал е зголемен за 3.010 акции, или за дополнителни 1.505.000 ЕУР.

Во 2006 година сопственичката структура била распределена на 21 акционер, а 10 од нив контролирале 81% од вкупниот број на акции.

Во почетокот на 2007 година SAVA RE Љубљана го откупила мнозинскиот пакет на акции, а во Ноември 2007 година Друштвото го промени името во Акционерско Друштво за осигурување САВА ТАБАК.

Во Јануари 2008 година извршена е четвртата емисија на акции во износ од 230.000 ЕУР, со која се емитирани 460 обични акции, со цел усогласување со новите измени и дополнувања на Законот за супервизија на осигурувањето. Со овие измени основачкиот капитал на Друштвото изнесува 3.000.000 ЕУР.

Од самиот почеток Друштвото успешно и рентабилно работи и поседуваше тренд на постојан раст и развој. На домашниот пазар Друштвото беше, и сеуште е, со одличен рејтинг и моментално четврто рангирана компанија по бруто полисирана премија, т.е. по пазарната концентрација меѓу домашните осигурителни компании (податок од Извештајот за обемот и содржината на работа на друштвата за осигурување за периодот 01.01-31.12.2015 година).

На 10-ти Ноември 2011 година Друштвото се ребрендираше и го промени своето име во САВА осигурување а.д. Скопје. Со тоа Друштвото се унифицираше во својот корпоративен идентитет и лого со останатите придружни друштва на групацијата Сава Ре.

Во август 2013 година Групацијата САВА РЕ стана сопственик на 100% од осигурителната компанија Заваровалница Марибор (Zavarovalnica Maribor) од Словенија, со што доживеа значајна трансформација и стана втората по големина осигурителна групација во регионот. Ова претставува остварување на важна стратешка цел – да се зацврсти позицијата на развиениот осигурителен пазар и да се воспостави бизнис модел кој е добро избалансиран во однос на локалните и светските трендови на осигурителниот пазар. Тоа се двата сегменти по кои групацијата ќе го очекува и најголемиот прилив, главно поради растот на премиите на осигурителниот пазар на Западен Балкан – чиј потенцијал е токму во неговата недоволна развиеност, а кој треба да обезбеди зајакнување на групацијата и поддршка на нејзината политика за дивиденда.

Со вклучувањето на новата членка Заваровалница Марибор, групацијата планира пораст на премијата од 15% за 2015 година и тоа, главно, на осигурителните пазари надвор од Словенија. Впрочем, главните цели на групацијата во наредните три години ќе бидат интеграцијата на осигурителниот пазар во Словенија и растот надвор од нејзините граници, поради што Сава Ре ќе биде во потрага по нови развојни можности во регионот.

На 22.12.2014 како целосна инвестиција на Друштвото беше основана станицата за технички преглед Сава Стејшн, која е уште една успешна приказна за словенечко-македонското партнерство и економска соработка. Сава Стејшн е нова членка на групацијата Сава Ре и проект на Сава осигурување а.д. Скопје. Станицата отпочна со работа во 2015 година со првичните резултати веќе ја зацврсти одличната позиционираност на Сава осигурување на македонскиот осигурителен пазар, но дава свој придонес во економскиот развој на општина Илинден, каде е лоцирана.

4.3. Дејност на Друштвото

САВА осигурување, а.д. Скопје обавува работи од дејноста на неживотно осигурување, со која обезбедува сигурност за клиентите, економска заштита на имотот, возилата и лицата од ризици и гарантира добро работење со капиталот.

Врз основа на Решение бр.18-23977/8-02 од 28.03.2003 година, Друштвото има дозвола за вршење на работи за осигурување во рамките на следните класи на осигурување:

- Осигурување од последици на несреќен случај-незгода;
- Здравствено осигурување кое не е покриено со задолжителното здравствено осигурување;
- Осигурување на моторни возила (каска);
- Осигурување на шински возила (каска);
- Осигурување на воздухоплови (каска);
- Осигурување на пловни објекти (каска);
- Осигурување на стоки во превоз (карго);
- Осигурување на имот од пожар и природни непогоди;
- Други осигурувања на имот;
- Осигурувања од одговорност од употреба на моторни возила;
- Осигурувања од одговорност од употреба на воздухоплови;
- Осигурувања од одговорност од употреба на пловни објекти;
- Општото осигурување од одговорност;
- Осигурување на гаранции;
- Осигурување од финансиски загуби;
- Осигурување на правна заштита;
- Осигурување на туристичка помош за лица кои се соочуваат со проблеми при патување.

Основната дејност на Друштвото е поврзана со:

- склучување и исполнување на договори за неживотно осигурување;
- склучување и исполнување на договори за соосигурување;

Работењето се одвива преку:

- Сектор за развој и превземање на ризици;
- Сектор за продажба;
- Сектор за штети;
- Сектор за финансии и сметководство;
- Сектор за општи и правни работи;
- Самостојна служба за внатрешна ревизија;
- Самостојна служба за наплата;

- Самостојна служба за контролинг;
- Самостојна служба за актуарски работи,
- Самостојна служба за управување со ризици и
- Самостојна служба за ИТ.

Според обемот и видот на работата Секторите имаат оптимален капацитет за квалитетно извршување на работењето и располагаат со кадар кој има повеќегодишно искуство и знаење, потврдена стручност и компетентност за обавување на работите од областа на осигурувањето.

Стратешка определба на Друштвото е подобрување на квалитетот и перформансите во осигурувањето, и зголемување на учеството на осигурителниот пазар.

Делувањето на Друштвото е во согласност со принципите на корпоративното управување преку кое се изразува сигурност, доверба, транспарентност и рејтинг. Потврда за успешното работење се досегашните достигнувања на домашниот пазар и високата позиција во осигурителната дејност во државата.

4.4. Позначајни случувања за 2015 година

- Во текот на целата 2015 година редовно беа разгледувани од страна на Одборот на директори кварталните извештаи за измени во правната регулатива во Република Македонија, како и Извештаи за проценка на усогласеноста на Друштвото со прописите и се следеше остварувањето на препораките дадени од Секторот за општи и правни работи (compliance);
- Беа усвојувани нови акти на деловна политика или се вршеше измена и дополнување на постоечките;
- Беа усвојувани нови интерни акти на Друштвото или се усогласуваа постоечките со измените во законската регулатива и со изменетите оперативни процедури.

II. КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ

1. СЕВКУПНИ ЦЕЛИ НА ДРУШТВОТО И ЦЕЛИ КОИ СЕ ОЧЕКУВААТ ВО НАРЕДНИОТ ПЕРИОД

1.1. Развојни цели во 2015 и подолгорочно

Во 2015 година активно се работеше на воведување современи методи и организација на работење и на подобрување на квалитетот на осигурувањето. Исто така, динамично се развиваше процесот на воспоставување на сигурни и доверливи односи со клиентите. Проектот за непосредно и систематично поврзување со осигурениците и задоволување на нивните интереси, односно обликување на процесот на работење спрема потребите и интересите на клиентите, успешно се остварува.

Развојот на продажните места, во што ги вклучуваме регионалните канцеларии, осигурителните застапници и агенти, исто така преставува значаен проект на Друштвото, кој дава добри резултати. До крајот на 2015 година се отворени и опремени 41 канцеларии надвор од седиштето на Друштвото.

Во контекст на доближување до нашите осигуреници, како еден од клучните проекти во 2015 година беше отпочнувањето со работа на првата станица за технички преглед Сава Стејшн на 22.04.2015 година, која е во целосна сопственост на Сава осигурување а.д. Скопје. Како официјален почеток е 06.05.2015 година кога веќе Сава Стејшн беше екипирана и со преставник од Министерството за внатрешни работи.

Традицијата и високиот рејтинг, заедно со кадровската екипираност, се основа за натамошен успешен развој на САВА осигурување.

Долгорочни развојни цели на Друштвото:

- Постојан развој и раст на Друштвото како афирмирана осигурителна компанија, која е силно етаблирана на македонскиот пазар;
- Заштита на интересите на акционерите, осигурениците и на вработените, одржување и зголемување на стабилноста и финансиската моќ;
- Поефикасно и подинамично работење и целосна ориентираност кон корисниците и пазарот;
- Зголемување на квалитетот и на финансиската сила на Друштвото;
- Зголемување на довербата и рејтингот на Друштвото и подобрување на перформансите на Друштвото;
- Поголема дисперзија на осигурителното портфолио и поголемо учество на мали и средни компании и граѓаните во портфолиото на Друштвото;
- Воспоставување на темелните процеси во новиот информациски систем;
- Унапредување на работењето и развивање модел на корпоративно управување.

1.2. Исполнување на деловните цели

Со оглед на тешкиот период на рефлексија од кризата која ја зафати глобалната економија пред неколку години, но и поради внатрешните промени и реструктурирања во Друштвото, годината што измина беше прилично активна. Утврдената стратегија на Друштвото во однос на реализација на премијата за 2015 година е под планираните вредности за околу 3,74%, но во однос на ликвидацијата на штетите планот на ликвидации е подфрлен за 29,05%.

Се правеа големи напори и главните активности беа насочени кон остварување на следните принципи во осигурителното работење:

1. Квалитетни услуги кои ќе ги задоволат потребите на осигурениците;
2. Постојана ликвидност во работењето;
3. Задржување на постоечкиот обем на работа и зголемување на осигурителното портфолио со придобивање на нови осигуреници;
4. Афирмирање на работењето, обезбедување поповолни услови на осигурување и поповолна коњукура, работа според пазарните услови и постоечката конкуренција;
5. Максимална сигурност во исплатата на штетите на осигурениците и нивна што пореална проценка, за да се заштитат и задоволат интересите на осигурениците;
6. Зголемување на ангажираноста, професионалноста и лојалноста на вработените во вршењето на осигурителните услуги;
7. Прилагодување на условите и тарифите во согласност со техничкиот резултат;
8. Развивање и јакнење на софтверската поддршка;
9. Одржување на финансиската стабилност и обезбедување на профит за акционерите и за Друштвото.

2. ОВЛАСТЕНИ РЕВИЗОРИ

Врз основа на член 36 од Статутот на САВА осигурување, а.д. од Скопје, Собранието на акционери на седница, одржана на 02.10.2015 година донесе одлука **Ернст и Јанг - Овластени Ревизори ДОО** Скопје да биде Друштво за ревизија на Годишната сметка и финансиските извештаи за 2015 година на САВА осигурување а.д. Скопје. Врз основа на Одлуката Друштвото побара согласност од АСО за Друштвото за ревизија Ернст и Јанг Овластени Ревизори ДОО Скопје да врши ревизија на финансиските извештаи на Друштвото.

3. МАТЕРИЈАЛНИ ФАКТОРИ НА РИЗИК

САВА осигурување ја креира политиката за управување со ризикот согласно прописите за управување со ризикот, според Законот за супервизија на осигурување, водејќи сметка за потребното ниво на обемот на капиталот, маргината на солвентноста, износот на техничките резерви, вредноста на средствата, вложувања и локализацијата на средствата кои ги покриваат техничките резерви.

Органот на управување ги идентификува, мери и проценува ризиците на кои е изложено Друштвото во своето работење, односно управува со истите така што се обезбедува трајно одржување на степенот на изложеност на ризици, без притоа да го загрози капиталот и работењето на Друштвото. Воедно, обезбедува соодветна заштита на интересите на осигурениците, корисниците на осигурувањето, третите оштетени лица и другите доверители на Друштвото, во согласност со Законот, останатите прописи и донесените акти.

Во 2015 година Друштвото пренесе дел од ризиците во реосигурување од обврските што произлегуваат од договорите за осигурување, кои се над износот на максималното покритие во реосигурувањето согласно член 99 од Законот за супервизија на осигурувањето.

Процедурите, инструкциите, постапките и дејствата со кои Друштвото управува со ризикот опфаќаат квалитативен и квантитативен начин на управување со тој ризик.

Управувањето со ризиците е во согласност со прописите, правилата на структурата, добрите деловни обичаи и деловната етика.

Друштвото во своето работење е изложено на следните ризици:

- ✓ Ризик на капиталска адекватност
- ✓ Ризик од осигурување
- ✓ Пазарен ризик
- ✓ Оперативен ризик
- ✓ Ликвидносен ризик
- ✓ Кредитен ризик
- ✓ Стратегиски ризик

Органот на управување и раководните лица преземаат мерки за отстранување на наведените ризици и со нив управуваат на следниов начин:

- ✓ *Ризик на капиталска адекватност*

Потребното ниво на маргината на солвентност на 31.12.2015 година изнесува 111.483.539 денари, со што АД за осигурување Сава, Скопје, го исполнува условот од член 75 став 1 од Законот за супервизија на осигурување, односно капиталот на друштвото е поголем од потребното ниво на маргината на солвентност. Суфицитот на капиталот е 137.029.061 денари (или 122,9%).

Воедно, друштвото го задоволува условот од член 77 од ЗСО во однос на гарантниот фонд, при што суфицитот на капиталот изнесува 63.728.500 денари (или 34,5%).

✓ *Ризик од осигурување*

Друштвото ги елиминира и смалува ризиците на осигурување на тој начин што се прави адекватна процена на ризикот кој се превзема во осигурувањето. Воедно, Друштвото се грижи за адекватно одредување на премијата, како од аспект на висината, така и во однос на структурата.

САВА осигурување адекватно го утврдува и нивото на самопридржајот, при што вишокот на ризик над самопридржајот го пренесува во реосигурување. Друштвото настојува да избере оптимално реосигурување и при тоа многу се води сметка за рејтингот на реосигурувачот.

Исто така, Друштвото адекватно ги утврдува техничките резерви, при што, како и до сега, на овој ризик му се пристапува со големо внимание. Ова се обезбедува со употреба на прилагодени актуарски методи и анализи.

✓ *Пазарен ризик*

При прилагодувањето, спрема барањата на корисниците на услугите од осигурувањето, Друштвото води сметка за нивната адекватност. Воедно, Друштвото се спротиставува на нелојалната конкуренција, во согласност са прописите, кои ја регулираат оваа област.

САВА осигурување ги превзема сите можни мерки да обезбеди адекватно управување со имотот и обврските. При тоа, посебно се води сметка да се обезбеди адекватна заштита од промена на каматните стапки, промена на цената на хартиите од вредност, промена на цената на некретнината и др.

✓ *Оперативен ризик*

Друштвото перманентно ги проверава внатрешните процедури и прописи, со што се отстрануваат и намалуваат можностите за пропусти во работењето. Воедно, се настојува на добра организациска поставеност и систематизација на работните места.

✓ *Ликвидносен ризик*

Друштвото перманентно ја следи солвентноста и ликвидноста на компанијата во работењето, соодветно управува со средствата и обврските. Врши правилна проценка, евидентирање, презентирање и транспарентност во објавување на вредноста на средствата, изворите на средства, како и приходите, расходите и разутатите од работење.

✓ *Кредитен ризик*

Друштвото перманентно го следи ризикот од неисполнување на обврските- ризик дека издавачот на обврзници нема да е во можност во целост да ја подмири обврската. Исто така континуирано се следи ризикот од намлување на кредитниот рејтинг на комингентите.

✓ *Стратегискиот ризик*

Стратегискиот ризик Друштвото го контролира и упавува на тој начин што врши следење и отстранување на можностите од појава на ризик од неочекуван пад вредноста на компанијата како резултат на негативен ефект од менаџерска одлука, промени на бизнис средината како и промена во развојот на пазарната економија.

Постојниот информатички систем постојано се надградува и прилагодува спрема потребите на Друштвото.

4. ЗДЕЛКИ СО ЗАИНТЕРЕСИРАНА СТРАНА

Друштвото во 2015 година изврши избор на реосигурителна компанија со намера во 2016 година да бидат склучени повеќе договори за реосигурување со Позаваровалница САВА д.д. кои се однесуваат на 2016 година со кои се врши реосигурување на ризиците на САВА осигурување кои се над максималното покритие на компанијата, и тоа:

1. Property and Technical branches surplus treaty reinsurance agreement-Пропорционален договор за имотно реосигурување на вишок на ризик,
2. Property & Engineering Risk XL Treaty-Непропорционален вишок на штети договор за имотно осигурување,
3. Earthquake Quota Share Treaty-Пропорционален договор за имотно осигурување за ризикот земјотрес,
4. Catastrophe Excess of loss-Непропорционален вишок на штети договор за реосигурување на катастрофални штети,
5. Crops Quota Share Quota Share Treaty-Пропорционален договор за имотно осигурување на посеви и плодови,
6. Domestic and Green card XL MTPL -Непропорционален вишок на штети договор за осигурување на домашна автоодговорност и зелен картон.

5. ГОЛЕМИ ЗДЕЛКИ

Во 2015 година Друштвото нема склучено голема зделка.

6. ИЗМЕНИ ВО ОСНОВНАТА ГЛАВНИНА И ВО РЕЗУЛТАТИТЕ ЗА ИЗВЕШТАЈНИОТ ПЕРИОД

Во 2015 година не настанале промени во основната главнина на Друштвото, па соодветно на тоа немало никакво влијание од таков карактер на резултатите на друштвото.

7. ПРОМЕНА ВО СОПСТВЕНИЧКАТА СТРУКТУРА

Во 2015 година не настанале промени во акционерската книга на Друштвото.

III. ОПИС НА СОСТОЈБАТА ВО СТОПАНСТВОТО

1. МАКРОЕКОНОМСКИ ДВИЖЕЊА ВО 2015 И ОЧЕКУВАЊА ВО 2016

Меѓународно економско окружување. Со октомвриските проекции на ММФ направена е надолна корекција на глобалниот раст. На годишно ниво се предвидува да изнесува 3,1% во 2015 година, во 2016 се очекува да достигне 3,6%. На глобално ниво не се очекуваат позначителни инфлациски притисоци.

Македонска економија. Најновите проекции во однос на растот на македонската економија се променети во надолна насока. Се очекува економскиот раст за 2015 година да изнесува 3,2% (претходно проектиран 4,1%), за 2016 би изнесувал 3,5% (претходно проектиран 4,5%).

Се оценува дека неповолните ризици, оние кои произлегуваат од надворешното окружување како и ризиците коишто се последица на домашните политички случувања, ја забавуваат динамиката на закрепнување на домашната економија.

Вработеност и плати - Според податоците на Државниот завод за статистика, во III тримесечје од 2015 година активното население во Р. Македонија брои 954.610 лица од кои вработени се 711.380, а 243.230 лица се невработени. Стапката на активност во овој период е 56,9%, стапката на вработеност 42,4%, додека стапката на невработеност 25,5%.

Просечната месечна исплатена бруто плата по вработен во ноември 2015 година изнесува 32.268 денари, додека просечната месечна исплатена нето плата изнесува 21.976 денари.

Притоа, забележано е влошување на трошочната конкурентност на економијата, побрз годишен раст на платите од растот на продуктивноста на трудот, тенденција присутна четири последователни квартали.

Инфлација - Се очекува просечната годишна инфлација до крајот на 2015 година да биде околу нулата, во 2016 да се движи околу 1,5%.

Биланс на плаќање - Во 2015 година дефицитот на тековната сметка на билансот на плаќања би изнесувал 0,5% од БДП. Се очекува дека дефицитот во тековните трансакции ќе достигне 1,9% од БДП во 2016 година. Наспроти високите приливи во претходната во тековната година пеку финансиската сметка се очекуваат нето-одливи. Се очекува на крајот на 2015 година задолжување на државата на меѓународниот пазар на капитал за 350 милиони евра поради потребата за навремено отплаќање на обврските врз основа на надворешен долг.

На крајот од второто тримесечје од 2015 година состојбата на бруто девизните резерви изнесува 2.254,8 милиони евра, што претставува пад од 100 милиони евра на квартална основа. Бруто надворешниот долг изнесува 6.342,2 милиони евра или 70,8% од БДП. Учеството на бруто надворешниот долг во БДП е показател којшто ја класифицира економијата во групата на високо задолжени земји.

2. МОНЕТАРНА ПОЛИТИКА

Во текот на четвртиот квартал на 2015 година, НБРМ ја задржа основната каматна стапка на нивото од 3,25%. Наспроти оцената за соодветност на постојното ниво на основната каматна стапка, следењето на движењата во

банкарскиот систем и оцената на потенцијалните ризици упати на потреба од преземање целни, макропрудентни мерки, коишто имаат превентивен карактер.¹

Поради послабото темпо на раст на депозитите од очекуваното, стапките на кредитниот раст се ревидирани во надолна насока од 9% и 10% во 2015 и 2016 година, соодветно, на 7,7% во 2015 година и слично темпо во 2016 година. Во октомври 2015 година каматните стапки на денарските и на девизните кредити изнесуваат 6,9% и 5,8%, соодветно. Каматната стапка на денарските депозити се задржа на нивото од 2,7%, а каматната стапка на девизните депозити на нивото од 1,1%.

3. ЈАВНИ ФИНАНСИИ

Во период јануари – октомври 2015 година,

- вкупните приходи на Буџетот изнесуваа 131.491 милиони денари, што претставува раст за 11,2% во однос на истиот период 2014 година.
- вкупните расходи на Буџетот изнесуваа 146.230 милиони денари, што е за 7,2% повеќе во однос на 2014 година.
- во Буџетот на Република Македонија е остварен дефицит од 14.739 милиони денари.

IV. ОСИГУРИТЕЛЕН ПАЗАР

Пазарот на осигурување во Р. Македонија во последните неколку години бележи тренд на пораст, раст на бруто полисираната премија, бројот на вработени. Овој тренд се должи пред сè на зголемената понуда на нови продукти, подобрување на продажната услуга на друштвата за осигурување од една страна и зголемената свесност на физичките и правни лица за потребата од осигурување од друга страна.

Во 2015 година на пазарот на осигурување во Република Македонија има 15 друштва за осигурување, 11 од нив вршат работи на неживотно осигурување, додека останатите 4 друштва за осигурување работат на осигурување на живот. На пазарот на осигурување се регистрирани 31 осигурителни брокерски друштва и 11 друштва за застапување во осигурување.

Сите осигурителни друштва се под законска надлежност на Агенцијата за супервизија на осигурувањето, која започна со својата работа во 2009 година.

Друштвата за осигурување се во доминантна сопственост на странски правни лица од финансиски сектор, кои се делумно или целосно присутни во 14 од вкупно 15 друштва за осигурување на пазарот, само едно друштво за осигурување е во целосна сопственост на домашни инвеститори.

Пазарот на осигурување според показателите, степен на пенетрација и степен на густина се карактеризира како не доволно развиен, но со оглед на тоа дека во последните неколку години важноста на компаниите за осигурување како дел од финансискиот сектор значително се зголеми постои голем потенцијал за негов развој. Степенот на пенетрација на

¹ На седницата на Советот на НБРМ, одржана на 17.12.2015 година, НБРМ донесе пакет- мерки насочени кон забавување на високиот раст на долгорочните потрошувачки кредити, олеснување на пристапот до финансиски услуги за корпоративниот сектор, а беше продолжена и важноста на нестандартната мерка насочена кон поддршка на кредитирањето на нето- извозниците и домашните производители на електрична енергија.

осигурувањето во 2014 година покажуваат дека вкупната бруто полисирана премија во земјата учествува со 1,45% во бруто домашниот производ, додека степенот на густина изнесува 3.694 денари по жител.

На осигурителниот пазар во Македонија ниту едно друштво не го поминува прагот од над 20% учество на пазарот. Во период 01.01.2015-31.12.2015 Сава осигурување а.д. Скопје учествува со 9,79% во вкупната бруто полисирана премија неживотно осигурување, во тој контекст е четвртрангирана компанија.

Сава осигурување а.д. Скопје во истиот период има остварено бруто полисирана премија во износ од 702 милиони денари (2014: 666 милион денари) односно зголемување од 5,45% во однос на истиот период минатата година.

Со својата стратешка определба на диферзификација на ризикот и реструктурирање на портфолиото, веруваме дека Сава осигурување ќе прерасне во квалитетна осигурителна компанија со стабилен раст. Со тоа ќе ја задржиме стекнатата позиција на пазарот со мал тренд на зголемување во текот на годините.

Табела бр.2 - Бруто полисирана премија 2015 година (000 мкд)

Осигурителни компании во РМ		31-12 2014		31-12 2015		2015 vs 2014	
		Премија	% учество	Премија	% учество	Износ пад/пораств премија	% пад/пораств премија
1	Триглав	1.144.928	16,98%	1.294.416	18,03%	149.488	13,06%
2	Македонија	867.763	12,87%	923.428	12,86%	55.665	6,41%
3	Еуролинк	696.008	10,32%	881.797	12,28%	185.789	26,69%
4	Сава*	666.646	9,89%	702.948	9,79%	36.302	5,45%
5	Винер	703.263	10,43%	683.537	9,52%	-19.726	-2,80%
6	Уника	629.069	9,33%	680.379	9,48%	51.310	8,16%
7	Осигурителна Полиса	611.660	9,07%	586.191	8,17%	-25.469	-4,16%
8	Евроинс	511.404	7,59%	541.416	7,54%	30.012	5,87%
9	Албсиг	382.236	5,67%	357.716	4,98%	-24.520	-6,41%
10	Кроација	336.707	4,99%	329.874	4,60%	-6.833	-2,03%
11	Инсиг	191.410	2,84%	197.070	2,75%	5.660	2,96%
Вкупно премија неживотно осигурување		6.741.094	88,36%	7.178.772	86,78%	437.678	6,49%
12	Македонија	384.706	43,31%	484.429	44,31%	99.723	25,92%
13	Кроација	371.554	41,83%	435.289	39,81%	63.735	17,15%
14	Граве	83.209	9,37%	114.396	10,46%	31.187	37,48%
15	Винер	46.741	5,26%	59.167	5,41%	12.426	26,58%
16	Уника	2.119	0,24%	0	0,00%	-2.119	-100,00%
Вкупно премија животно осигурување		888.329	11,64%	1.093.281	13,22%	204.952	23,07%
Вкупно		7.629.423	100,00%	8.272.053	100,00%	642.630	8,42%

Извор: Национално Биро за осигурување на Р.Македонија

- Податоци за Сава Осигурување - Друштвото

V. АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО ВО 2015

САВА осигурување а.д. Скопје

1. ПРЕМИЈА

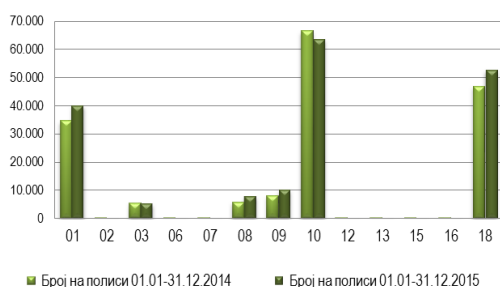
1.1. Број на склучени договори за осигурување

Во периодот од 01.01. до 31.12.2015 година САВА осигурување склучи 181.042 полиси, што преставува зголемување на бројот на полиси за 12.117 во однос на претходната година или пораст од 7,2% во однос на 2014 година. Бројот на полиси е зголемен поради фактот што Друштвото продолжи со минатогодишниот тренд на диверификација на ризикот во портфолиото и реализираше значајни проекти во изминатата 2015 година кои придонесоа за зголемен обем на работа, а со тоа и зголемен број на склучени осигурувања. Најголемо зголемување на бројот на полиси Друштвото реализираше во класата Незгода. Ова зголемување делумно е резултат на новиот производ отпочнат со продажба во јуни 2014 година - АО+, кој поинтензивно почна да се продава од септември 2014 година, но и поради отпочнатата соработка со НЛБ Тутунска Банка а.д. Скопје, како застапник во осигурувањето за сите класи на осигурување за Друштвото. Намалување во бројот на полиси Друштвото бележи во класата Автоосигурување како резултат на намалениот интензитет на соработка со Брокерските Друштва. Во класите на имотните осигурувања, Друштвото исто така бележи пораст во бројот на осигурувања од соработката со НЛБ Тутунска Банка а.д. Скопје и новите продукти во Земјоделието. Зголемувањето на патничките осигурувања е генерален тренд на осигурителниот пазар изминатата деловна година. Напорите за зголемување на обемот на работа Друштвото ќе ги негува и во претстојечките периоди и ќе се стреми кон градење на портфолио со дисперзиран ризик и повквалитетни осигурувања.

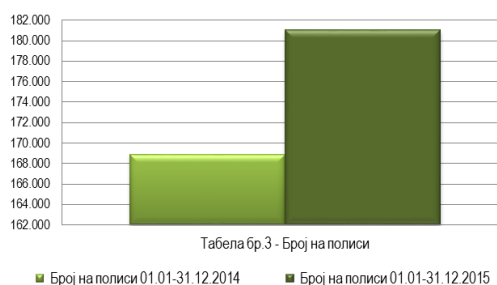
Табела бр.3 - Број на полиси

Видови на осигурување	Број на полиси 01.01- 31.12.2014	%	Број на полиси 01.01- 31.12.2015	%	Индекс 2015/2014	Ралика 2015-2014
Осигурување од незгода	34.820	20,6%	40.016	22,1%	114,9	5.196
Здравствено осигурување	193	0,1%	166	0,1%	86,0	-27
Осигурув. на патнички возила(каска)	5.507	3,3%	5.457	3,0%	99,1	-50
Осигурување на пловни објекти (каска)	8	0,0%	7	0,0%	87,5	-1
Осигурување на стока превоз (карго)	254	0,2%	200	0,1%	78,7	-54
Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	5.828	3,5%	7.952	4,4%	136,4	2.124
Останати осигурувања на имот	8.156	4,8%	10.123	5,6%	124,1	1.967
Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	66.645	39,5%	63.735	35,2%	95,6	-2.910
Осигурув. од одговорност пловни објекти	158	0,1%	310	0,2%	196,2	152
Осигурување од општа одговорност	287	0,2%	310	0,2%	108,0	23
Гаранциско осигурување	15	0,0%	13	0,0%	86,7	-2
Финансиски штети	22	0,0%	46	0,0%	209,1	24
Осигурување на туристичка помош	47.032	27,8%	52.707	29,1%	112,1	5.675
ВКУПНО	168.925	100,0%	181.042	100,0%	107,2	12.117

Број на полиси по класи на осигурување

Број на полиси

1.2. Полисирана премија

Во 2015 година САВА Осигурување исполисира премија во износ од 702.924.352 (само Друштвото 702.947.902) денари (€ 11.410.128) и реализираше пораст во однос на мината година од 36.278.082 денари (€ 588.879) или пораст од 5,4% во однос на полсираната премија во 2014 година. Годишниот план на премија е подфрлен со 3,7%, или помалку полисирана во однос на планирана премија за -27.286.161 денари (-€ 442.919).

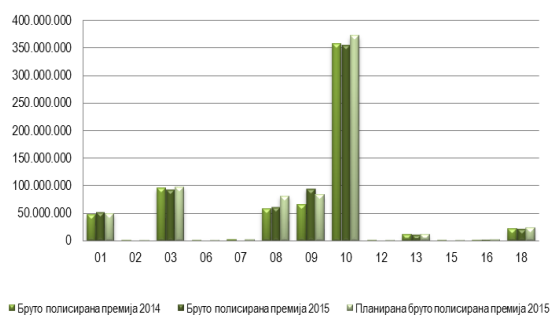
Остварената премија на Друштвото, по вработен, во 2015 година изнесува 3.689.892 денари (€ 59.896) и истата е помала во однос на минатата 2014 година за -375.025 денари (-€ 6.088) по вработен. Премијата по вработен во 2015 година е намалена поради падот зголемениот број на вработени во 2015 година, поради новите реализирани проекти. Реално, премијата по вработен реално бележи пораст, доколку се земат во предвид овој факт.

Табела бр.4 - Бруто полисирана премија

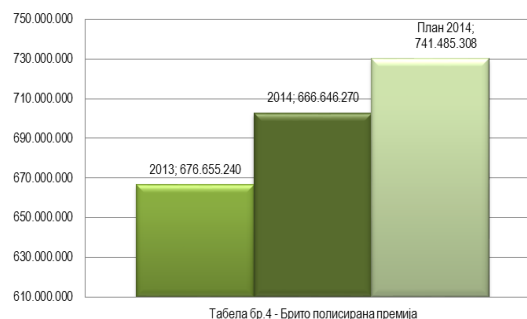
Во мкд

Видови на осигурување	Бруто полисирана премија 2014	%	Бруто полисирана премија 2015	%	Планирана бруто полисирана премија 2015	%	Индекс 2015/2014	2015/План 2015
Осигурување од незгода	47.749.806	7,2%	52.452.618	7,5%	49.737.896	6,8%	109,9%	105,5%
Здравствено осигурување	1.775.363	0,3%	1.366.347	0,2%	1.778.374	0,2%	77,0%	76,8%
Осигурув. на патнички возила(каска)	95.565.182	14,3%	94.003.097	13,4%	98.286.628	13,5%	98,4%	95,6%
Осигурување на пловни објекти (каска)	243.160	0,0%	155.023	0,0%	249.081	0,0%	63,8%	62,2%
Осигурување на стока превоз (карго)	3.033.590	0,5%	2.481.686	0,4%	2.745.452	0,4%	81,8%	90,4%
Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	57.937.579	8,7%	62.320.630	8,9%	81.124.673	11,1%	107,6%	76,8%
Останати осигурувања на имот	66.122.184	9,9%	95.896.974	13,6%	83.862.254	11,5%	145,0%	114,4%
Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	357.524.322	53,6%	353.802.785	50,3%	372.912.031	51,1%	99,0%	94,9%
Осигурув. од одговорност пловни објекти	623.112	0,1%	914.117	0,1%	709.647	0,1%	146,7%	128,8%
Осигурување од општа одговорност	11.987.413	1,8%	11.864.026	1,7%	12.523.764	1,7%	99,0%	94,8%
Гаранциско осигурување	112.695	0,0%	88.066	0,0%	96.997	0,0%	78,1%	90,8%
Финансиски штети	1.893.232	0,3%	3.801.821	0,5%	2.294.346	0,3%	200,8%	165,7%
Осигурување на туристичка помош	22.078.629	3,3%	23.777.162	3,4%	23.889.372	3,3%	107,7%	99,5%
ВКУПНО	666.646.270	100,0%	702.924.352	100,0%	730.210.513	100,0%	105,4%	96,3%

Бруто полисирана премија по класи на осигурување

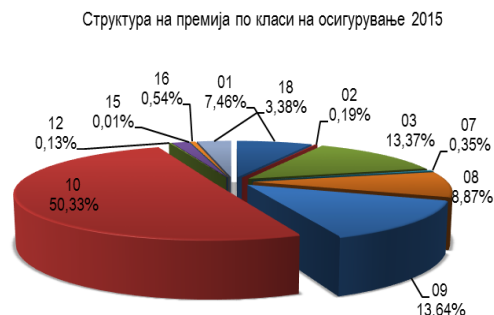
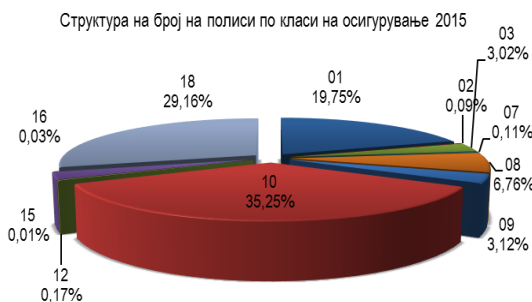
Бруто полисирана премија

Табела бр.4 - Бруто полисирана премија

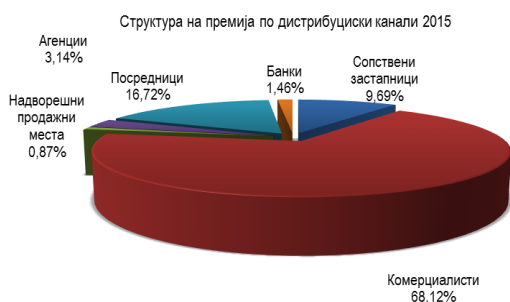
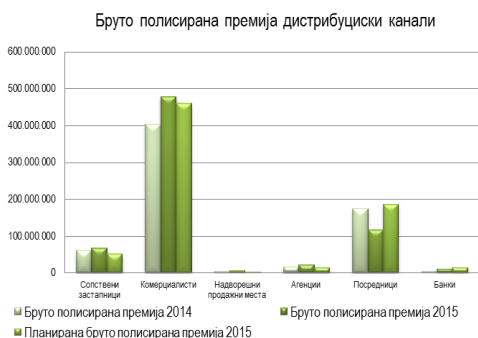
1.3. Структура на полисирана премија

Осигурителното портфолио на Друштвото е стабилно профилирано и дисперзирано по сите видови на осигурување. Имотното осигурување (од пожар и останат имот) учествуваат со 22,5% во вкупното осигурување, осигурувањето од одговорност на моторни возила со 50,3%, каско осигурувањето со 13,4%, незгодата со 7,5% и осигурувањето на туристичка помош учествува со 3,4% во вкупното портфолио на Друштвото.

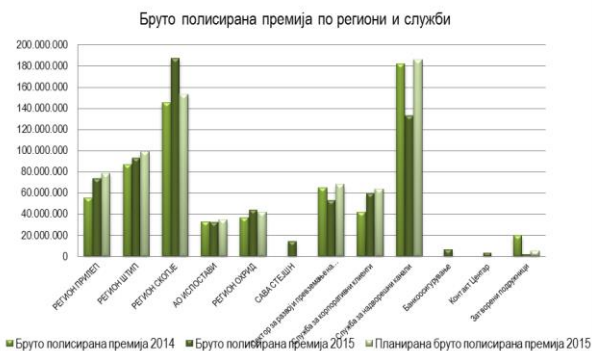

1.4. Полисирана премија по дистрибуциски канали

Структурата на премијата спрема продажни канали покажува дека 82,4% од вкупната премија е остварена од сопствената продажна мрежа (Комерцијалисти, Сопствени застапници и Агенции), а остатокот од 17,6% од надворешната продажна мрежа, што во однос на минатата година покажува тренд на зголемување на продажбата преку сопствени канали на продажба, и тоа за 10%.

1.5. Полисирана премија по региони и служби

2. ШТЕТИ

2.1. Број на ликвидирани штети

Во 2015 година ликвидирани се 5.313 штети со што е остварен пораст на бројот на ликвидирани штети за 3,6% или ликвидирани се 185 штети повеќе од 2014 година.

Најголемо намалување на бројот на штетите е во класата 10 – Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила. Зголемување на бројот на ликвидации Друштвото бележи во класите на имотни осигурување, а тие се главно последица на бројните штети пријавени како резултат на поплавите кои се случува во текот на 2015 година.

Во 2015 година отворени судски предмети се вкупно 62, што во однос на 2014 година претставува пад, кога имавме состојба од 84 судски предмети.

Во однос на регресните постапки (билансни), во 2015 година постапено е по 99 регреси. Оваа состојба е помала во однос на 2014, кога е постапено по 120 регресни предмети.

Табела бр.5 - Број на штети

Видови на осигурување	Број на број на штети 01.01-31.12.2014	%	Број на број на штети 01.01-31.12.2015	%	Индекс 2015/2014	Ралика 2015-2014
Осигурување од незгода	562	11,0%	564	10,6%	100,4%	2
Здравствено осигурување	19	0,4%	18	0,3%	94,7%	-1
Осигурув. на патнички возила(каска)	962	18,8%	950	17,9%	98,8%	-12
Осигурување на пловни објекти (каска)	1	0,0%	0	0,0%	0,0%	-1
Осигурување на стока превоз (карго)	1	0,0%	1	0,0%	100,0%	0
Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	97	1,9%	99	1,9%	102,1%	2
Останати осигурувања на имот	686	13,4%	811	15,3%	118,2%	125
Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	2.380	46,4%	2.232	42,0%	93,8%	-148
Осигурување од општа одговорност	18	0,4%	13	0,2%	72,2%	-5
Финансиски штети	0	0,0%	4	0,1%	0,0%	4
Осигурување на туристичка помош	402	7,8%	621	11,7%	154,5%	219
ВКУПНО	5.128	100,0%	5.313	100,0%	103,6%	185

2.2. Износ на ликвидирани штети

Во извештајниот период ликвидирани се штети во износ од 294.864.915 денари (€ 4.786.768), што е за 13% повеќе споредено со истиот период претходната година или пораст од 33.873.798 денари (€ 549.899) од година на година.

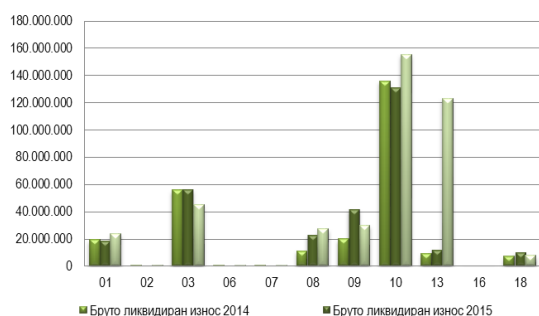
Планираниот износ на ликвидациите отстапува од реализацијата на ликвидираниот износ за -120.722.775 денари (-€ 1.959.785) или 29% помалку реализирани ликвидации од планирани за 2015 година. Причина за отстапувањето помеѓу планираниот и реализираниот износ се во најголем дел штети планирани да се ликвидираа во класата 13-Општа одговорност кои се резервирани веќе подолг период, и кои во поголем износ ќе останат во планот за ликвидација за 2017 година.

Табела бр.6 - Бруто ликвидирани штети (со вклучени регреси)

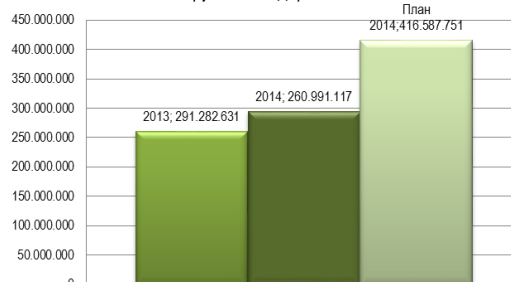
Во мкд

Видови на осигурување	Бруто ликвидирани износ 2014	%	Бруто ликвидирани износ 2015	%	Планиран бруто ликвидирани износ 2015	%	Индекс 2015/2014	2015/План 2015
Осигурување од незгода	19.667.727	7,5%	18.840.946	6,4%	23.777.305	5,7%	95,8%	79,2%
Здравствено осигурување	340.593	0,1%	333.708	0,1%	798.905	0,2%	98,0%	41,8%
Осигурув. на патнички возила(каска)	55.962.877	21,4%	56.285.429	19,1%	45.389.085	10,9%	100,6%	124,0%
Осигурување на пловни објекти (каска)	106.383	0,0%	0	0,0%	60.000	0,0%	0,0%	/
Осигурување на стока превоз (карго)	475.874	0,2%	58.599	0,0%	600.000	0,1%	12,3%	9,8%
Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	11.378.971	4,4%	23.365.345	7,9%	27.354.791	6,6%	205,3%	85,4%
Останати осигурувања на имот	20.068.660	7,7%	42.078.665	14,3%	30.372.111	7,3%	209,7%	138,5%
Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	136.019.770	52,1%	131.339.148	44,5%	155.685.163	37,5%	96,6%	84,4%
Осигурување од општа одговорност	9.685.159	3,7%	12.393.909	4,2%	123.415.378	29,7%	128,0%	10,0%
Финансиски штети	0	0,0%	8.938	0,0%	0	0,0%	/	/
Осигурување на туристичка помош	7.285.102	2,8%	10.160.229	3,4%	8.134.952	2,0%	139,5%	124,9%
ВКУПНО	260.991.117	100,0%	294.864.915	100,0%	415.587.690	100,0%	113,0%	71,0%

Бруто ликвидирани износ по класи на осигурување

Бруто ликвидирани износ

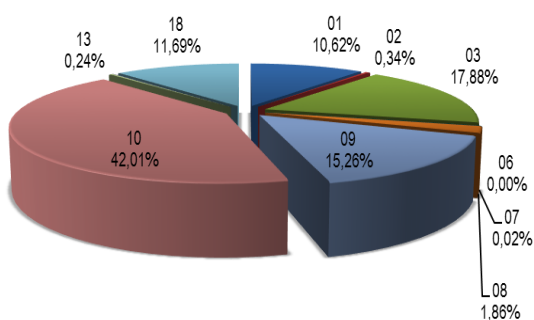

Табела бр.6 - Бруто ликвидирани штети (со вклучени регреси)

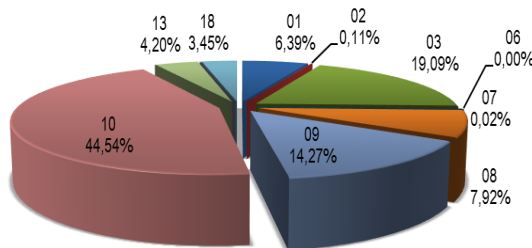
2.3. Структура на штети

Структурата на ликвидациите на Друштвото во 2015 година во најголем дел се состои од класата на задолжителните осигурувања АО (44,5%), потоа следи Каско со 19,1%. Имотното осигурување (од пожар и останат имот) заедно учествуваат со 22,2% во вкупното осигурување, незгодата со 6,4% и Осигурувањето од општа одговорност со 4,2% во вкупното портфолио ликвидации на штети на Друштвото во 2015 година.

Структура на број на штети по класи на осигурување 2015

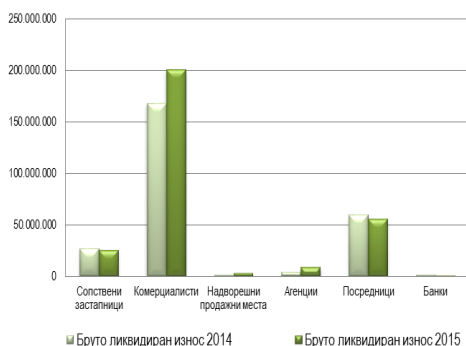
Структура на ликвидации по класи на осигурување 2015

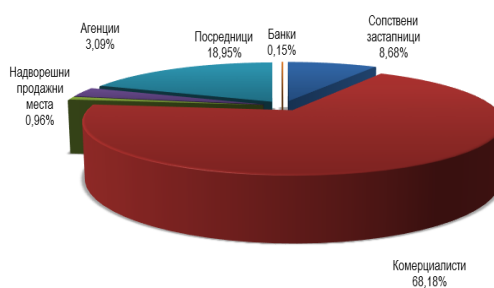
2.4. Ликвидирани штети по дистрибуциски канали

На основа на премија на внатрешната продажна мрежа Друштвото ликвидирало 80,1% од вкупните ликвидирани штети, а останатиот дел е од Надворешната продажна мрежа (19,9%), и тоа кај Брокерите 18,9%, незначајни 1% кај Останатите продавачи.

Бруто ликвидирани штети по дистрибуциски канали

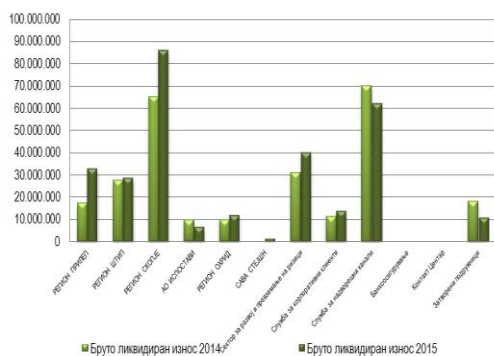

Структура на ликвидирани штети по дистрибуциски канали 2014

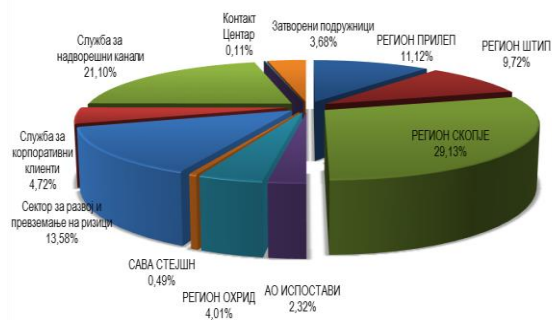

2.5. Ликвидирани штети по региони и служби

Бруто ликвидирани штети по региони и служби

Структура ликвидирани штети по региони 2015

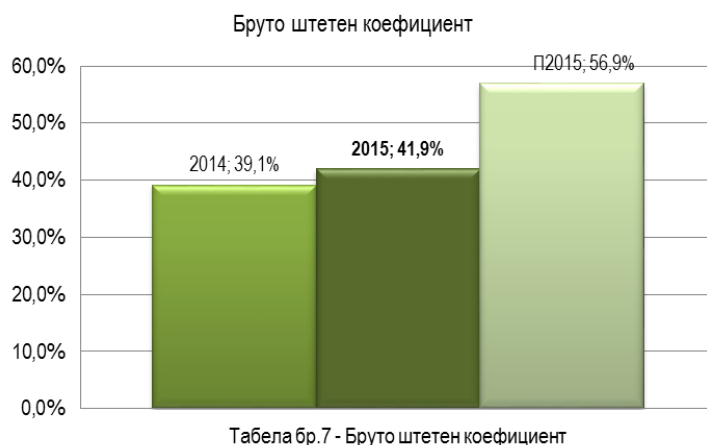
3. ШТЕТИ / ПРЕМИЈА (Loss Ratio)

Вкупното учеството на бруто ликвидирани штети во бруто полисираната премија изнесува 41,9%, и истото е зголемено во споредба со претходната година за 2,8 п.п.. Во однос на планираниот штетен коефициент, се забележува значително подобрување, и тоа помал реализиран штетен коефициент 15 п.п.. Штетниот резултат изнесува 408.059.437 денари (€6.623.772), и во споредба со 2014 година е подобрен за 2.604.284 денари (€42.274).

Внатрешната продажна мрежа во вкупниот штетен резултат има учество 84,1% (343.119.761 денари), додека останатиот дел е реализиран од надворешната продажна мрежа, и тоа во износ од 64.963.226 денари (15,9%). Штетниот коефициент на Внатрешната продажна мрежа изнесува 40,8%, додека Надворешната мрежа бележи штетен коефициент од 47,5% (Брокерите – 47,5%).

Табела бр.7 - Бруто штетен коефициент

Видови на осигурување	Бруто штетен коефициент			Промена 2015 & 2014	Промена 2015 & P2015
	2014	2015	P2015		
Осигурување од незгода	41,2%	35,9%	47,8%	-5,3	-11,9
Здравствено осигурување	19,2%	24,4%	44,9%	5,2	-20,5
Осигурув. на патнички возила(каска)	58,6%	59,9%	46,2%	1,3	13,7
Осигурување на пловни објекти (каска)	43,8%	0,0%	24,1%	-43,8	-24,1
Осигурување на стока превоз (карго)	15,7%	2,4%	21,9%	-13,3	-19,5
Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	19,6%	37,5%	33,7%	17,9	3,8
Останати осигурувања на имот	30,4%	43,9%	36,2%	13,5	7,7
Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	38,0%	37,1%	41,7%	-0,9	-4,6
Осигурув. од одговорност пловни објекти	0,0%	0,0%	0,0%	0,0	0,0
Осигурување од општа одговорност	80,8%	104,4%	985,4%	23,6	-881,1
Финансиски штети	0,0%	0,2%	0,0%	0,2	0,2
Осигурување на туристичка помош	33,0%	42,7%	34,1%	9,7	8,7
ВКУПНО	39,1%	41,9%	56,9%	2,8	-15,0

4. РЕЗЕРВИРАНИ ШТЕТИ

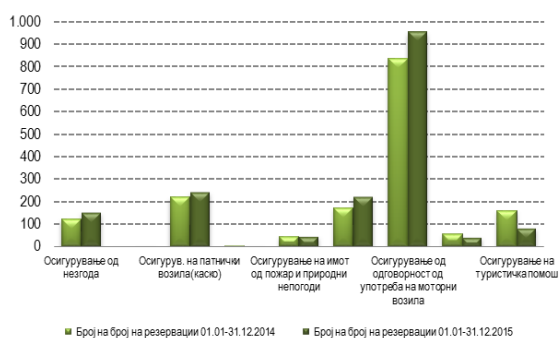
На крајот на извештајниот период (31 Декември 2015), резервирани се 1.743 штети или за 8,1% повеќе отколку во истиот период претходната година. Подинамичен раст на бројот на резервираните штети бележиме кај Осигурувањето од незгода и Осигурување на имот. Споредено со минатата година бројот на резервации со состојба 31.12.2015 е најмал во класата на туристичка помош, и тоа помалку 77 резервации.

4.1. Број на резервирани штети

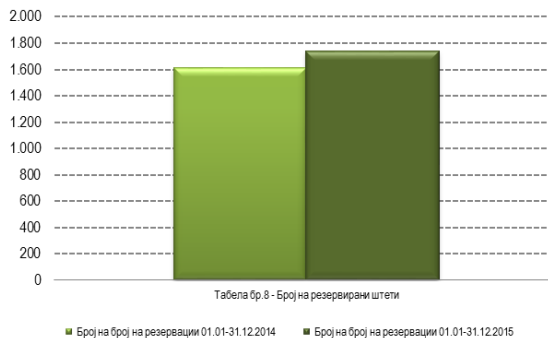
Табела бр.8- Број на резервирани штети

Видови на осигурување	Број на резервации 01.01-31.12.2014	%	Број на резервации 01.01-31.12.2015	%	Индекс 2015/2014	Ралика 2015-2014
Осигурување од незгода	123	7,6%	152	8,7%	123,6	29
Здравствено осигурување	0	0,0%	1	0,1%	-	1
Осигурув. на патнички возила(каска)	219	13,6%	243	13,9%	111,0	24
Осигурување на стока превоз (карго)	1	0,1%	1	0,1%	100,0	0
Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	46	2,9%	46	2,6%	100,0	0
Останати осигурувања на имот	173	10,7%	223	12,8%	128,9	50
Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	835	51,8%	952	54,6%	114,0	117
Осигурување од општа одговорност	55	3,4%	41	2,4%	74,5	-14
Осигурување на туристичка помош	161	10,0%	84	4,8%	52,2	-77
ВКУПНО	1.613	100,0%	1.743	100,0%	108,1	130

Број на резервирани штети по класи на осигурување

Број на резервирани штети по класи на осигурување

4.2. Износ на резервирани штети

Состојбата на резервираните штети на 31 декември 2015 е намалена за 1,5% во споредба со состојбата на истиот ден на 2013 година или резервацијата е помала за 5.857.072 денари (€ 95.082). Во однос на годишниот план резервациите бележат поголем износ за 109.432.737 денари (€ 1.776.505) или за 40,9% повеќе резервации. Причината за ова големо отстапување е планираната ликвидација на штетите кои се резервирани во класата на Општа одговорност, а кои не беа ликвидирани како што беше планирано.

Табела бр.9 - Резервирани штети

Во мкд

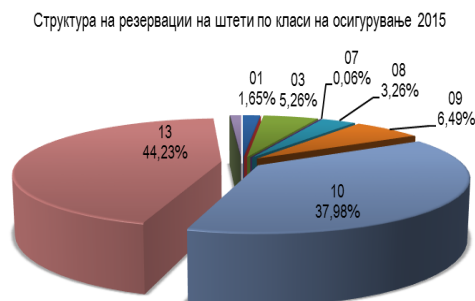
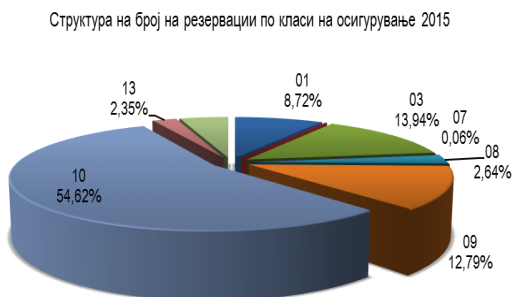
Видови на осигурување	Бруто резервиран износ 2014	%	Бруто резервиран износ 2015	%	Планиран бруто резервиран износ 2015	%	Индекс 2015/2014	2015/План 2015
Осигурување од незгода	5.071.108	1,3%	6.239.045	1,7%	5.995.565	2,2%	123,0%	104,1%
Здравствено осигурување	0	0,0%	7.500	0,0%	0	0,0%	/	/
Осигурув. на патнички возила(каска)	25.931.776	6,8%	19.828.820	5,3%	27.141.906	10,1%	76,5%	73,1%
Осигурување на стока превоз (карго)	60.000	0,0%	245.000	0,1%	0	0,0%	408,3%	/

Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	10.927.119	2,9%	12.279.743	3,3%	11.933.644	4,5%	112,4%	102,9%
Останати осигурувања на имот	22.611.458	5,9%	24.467.414	6,5%	21.589.478	8,1%	108,2%	113,3%
Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	133.930.449	35,0%	143.263.081	38,0%	140.809.950	52,6%	107,0%	101,7%
Осигурување од општа одговорност	181.810.427	47,5%	166.845.087	44,2%	59.035.400	22,0%	91,8%	282,6%
Финансиски штети	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	/	/
Осигурување на туристичка помош	2.712.557	0,7%	4.022.132	1,1%	1.259.142	0,5%	148,3%	319,4%
ВКУПНО	383.054.894	100,0%	377.197.822	100,0%	267.765.085	100,0%	98,5%	140,9%

Табела бр. 8 - Број на резервирани штети

4.3. Структура на резервирани на штети

5. РЕОСИГУРУВАЊЕ

Друштвото во 2015 година имаше склучено повеќе различни договори за реосигурување, и тоа:

1. Непропорционален Вишок на штети договор за имотно осигурување со капацитет од 800.000 еур и ретенција од 350.000 еур
2. Пропорционален договор за имотно реосигурување на Вишок на штети на основа на Максимална можна штета над 800.000 еур со капацитет од 16.000.000 еур
3. Пропорционален договор за Имотно реосигурување на ризикот земјотрес со капацитет од 7.000.000 еур
4. Пропорционален договор за Имотно реосигурување на посеви и плодови со капацитет од 1.000.000 еур
5. Непропорционален договор за Вишок на штети за реосигурување на катастрофални ризици (поплава, олуја и земјотрес) со капацитет од 1.000.000 еур

6. Непропорционален Вишок на штети договор за реосигурување на домашна автомобилска одговорност, со капацитет до законски утврдените лимити

7. Непропорционален Вишок на штети договор за реосигурување на зелена карта со неограничено покритие и законски утврдените максимални суми на осигурување кај возила кои превезуваат опасни материи.

8. Непропорционален Вишок на штети договор за реосигурување на животни со капацитет од 650.000 евра и ретенција од 250.000 евра.

Покрај овие договори компанијата обезбедува и факултативно реосигурување на ризиците кои се над нејзините максималните покритија.

Во 2015 година премијата предадена во реосигурување изнесува 78,9 милиони денари. Цедираната премија во однос на 2014 година е зголемена за 11,9 %, што се должи на новите договори за реосигурување на катастрофални ризици и за реосигурување на животни.

Годишниот план на цедирана премија е исполнет со 95%.

Штетите во реосигурување во 2015 година изнесуваат 31,3 милиони денари и имаат зголемување од 105 % или за 16 милиони денари во однос на минатата година. Ова зголемување се должи на штетите настанати по договорот за реосигурување на посеви и плодови, како и на штетата за Гранит АД Скопје.

Во однос на резервациите:

- преносната премија бележи пораст за 10% во споредба со 2014 година, што е очекувано поради новиот договор за осигурување на животни и нов фронтинг аранжман склучен во ноември 2015 година кои ја покачија оваа ставка.
- резервираните штети се намалија за 11,3 % поради решавањето на големата штета за Гранит АД Скопје.
- резервите за настанати, а непријавени штети се намалени за 45% поради завршувањето на рокот за пријавување на штети од одговорност од ЕВН Македонија.

6. ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

6.1. Бруто технички резерви

Техничките резерви на крајот на 2015 година се пресметани и издвоени во согласност со одредбите од Законот за супервизија на осигурување и Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви и истите овозможуваат долгорочно исполнување на обврските од договорите за осигурување.

Техничките резерви се состојат од:

- **резерви за преносни премии**, пресметани по принципот *pro rata temporis*;
- **резерви за бонуси и попусти**; и

- **резерви за штети**, кои ги вклучуваат резервите за пријавените, а сèуште неликвидирани штети, резервите за настанати, но непријавени штети и резервите за трошоци за штети.

Бруто техничките резерви на Друштвото на 31.12.2015 година изнесуваат 868.609.623 денари, што е за 1,7% повисок износ споредено со претходната година. Во однос на планот за 2015 година, бруто техничките резерви бележат поголем износ од 92.710.956 денари или бруто техничките резервации се повисоки од планираните за 11,9%. Исто така, со оглед на тоа што планот за полисирана премија беше за околу 27 милиони денари повисок од фактичката реализација и преносните премии се за околу 24 милиони денари пониски од планираните.

Табела бр.10 - Бруто технички резервации

Во мкд

Видови на осигурување	Вкупно бруто технички резервации 2014	%	Вкупно бруто технички резервации 2015	%	Планиран вкупно бруто технички резервации 2015	%	Индекс 2015/2014	2015/План 2015
Осигурување од незгода	34.899.916	4,1%	35.422.194	4,1%	42.074.401	5,4%	101,5%	84,2%
Здравствено осигурување	423.447	0,0%	324.744	0,0%	906.727	0,1%	76,7%	35,8%
Осигурув. на патнички возила(каска)	75.819.824	8,9%	70.612.032	8,1%	79.820.357	10,3%	93,1%	88,5%
Осигурување на пловни објекти (каска)	112.140	0,0%	94.178	0,0%	116.577	0,0%	84,0%	80,8%
Осигурување на стока превоз (карго)	664.271	0,1%	779.845	0,1%	563.781	0,1%	117,4%	138,3%
Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	39.934.701	4,7%	47.970.253	5,5%	48.014.456	6,2%	120,1%	99,9%
Останати осигурувања на имот	49.459.640	5,8%	55.913.390	6,4%	59.534.381	7,7%	113,0%	93,9%
Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	434.612.763	50,9%	459.299.566	52,9%	469.543.774	60,5%	105,7%	97,8%
Осигурув. од одговорност пловни објекти	335.848	0,0%	474.754	0,1%	377.122	0,0%	141,4%	125,9%
Осигурување од општа одговорност	209.497.303	24,5%	186.506.319	21,5%	67.184.129	8,7%	89,0%	277,6%
Гаранциско осигурување	42.215	0,0%	41.096	0,0%	27.297	0,0%	97,3%	150,6%
Финансиски штети	713.600	0,1%	1.681.107	0,2%	776.788	0,1%	235,6%	216,4%
Осигурување на туристичка помош	7.537.395	0,9%	9.490.145	1,1%	6.958.879	0,9%	125,9%	136,4%
ВКУПНО	854.053.063	100,0%	868.609.623	100,0%	775.898.667	100,0%	101,7%	111,9%

Преносните премии на крајот на 2015 се за 13.994.983 денари повисоки во однос на крајот на 2014 година.

Резервите за штети (сèвкупно) се на пониско ниво во однос на крајот на 2014 година за 506.335 денари. Најголемо зголемување има кај класата Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила, каде што вкупните резерви се за 24.686.803 денари повисоки во однос на крајот на претходната година. Најголемо намалување на состојбата на вкупните резервации Друштвото бележи на класата Осигурување од општа одговорност, со намалување од 22.990.984 денари.

6.2. Нето технички резерви

Нето техничките резерви (бруто технички резерви намалени за износот предаден во реосигурување) се за 5,8% повисоки во однос на претходната година, а се помали во однос на планот за 0,4%. Оттука, може да се заклучи дека промените кај вкупните нето технички резервации во однос на минатата година, како и во однос на планот се незначителни.

Табела бр.11 - Нето технички резервации

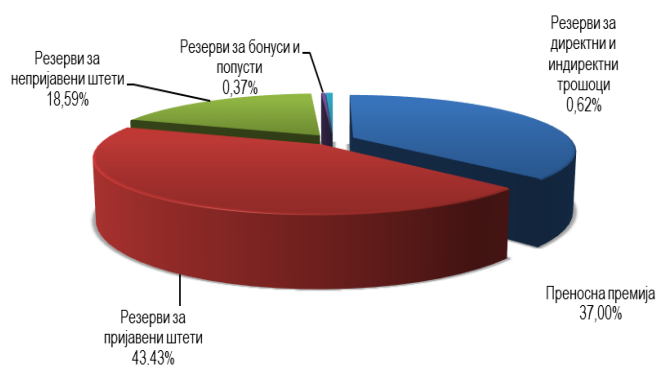
Во мкд

Видови на осигурување	Вкупно нето технички резервации 2014	%	Вкупно нето технички резервации 2015	%	Планиран вкупно нето технички резервации 2015	%	Индекс 2015/2014	2015/План 2015
-----------------------	--------------------------------------	---	--------------------------------------	---	---	---	------------------	----------------

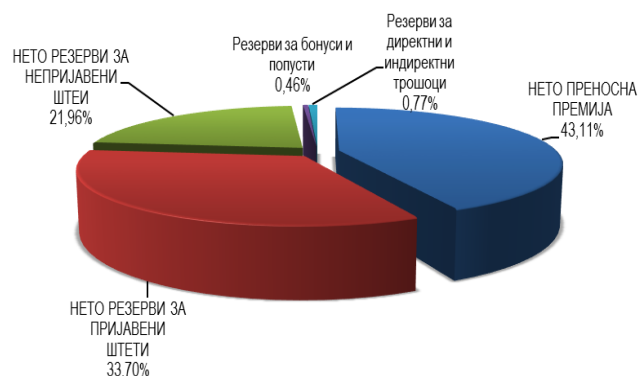
Осигурување од незгода	34.899.916	5,3%	35.422.194	5,1%	42.074.401	6,0%	101,5%	84,2%
Здравствено осигурување	423.447	0,1%	324.744	0,0%	906.727	0,1%	76,7%	35,8%
Осигурув. на патнички возила(каска)	75.819.824	11,5%	70.612.032	10,1%	79.820.357	11,4%	93,1%	88,5%
Осигурување на пловни објекти (каска)	112.140	0,0%	94.178	0,0%	116.577	0,0%	84,0%	80,8%
Осигурување на стока превоз (карго)	664.271	0,1%	779.845	0,1%	563.781	0,1%	117,4%	138,3%
Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	24.505.372	3,7%	39.285.877	5,6%	35.389.679	5,1%	160,3%	111,0%
Останати осигурувања на имот	39.574.250	6,0%	46.946.250	6,7%	45.346.399	6,5%	118,6%	103,5%
Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	434.612.763	66,0%	459.299.566	66,0%	469.478.121	67,2%	105,7%	97,8%
Осигурув. од одговорност пловни објекти	335.848	0,1%	474.754	0,1%	377.122	0,1%	141,4%	125,9%
Осигурување од општа одговорност	39.197.250	6,0%	32.394.825	4,7%	17.121.037	2,4%	82,6%	189,2%
Гаранциско осигурување	42.215	0,0%	41.096	0,0%	27.297	0,0%	97,3%	150,6%
Финансиски штети	711.271	0,1%	1.217.349	0,2%	774.497	0,1%	171,2%	157,2%
Осигурување на туристичка помош	7.537.395	1,1%	9.490.145	1,4%	6.958.879	1,0%	125,9%	136,4%
ВКУПНО	658.435.963	100,0%	696.382.855	100,0%	698.954.874	100,0%	105,8%	99,6%

6.3. Структура на технички резервации

Структура на бруто технички резервации 2015

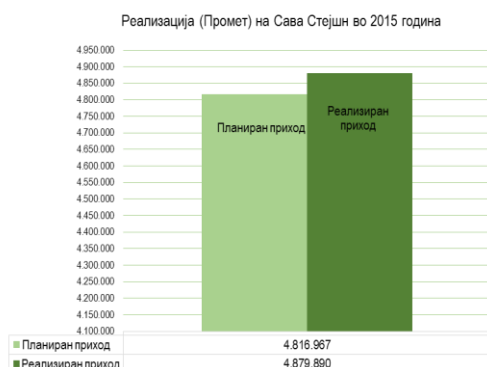

Структура на нето технички резервации 2015

Сава Стејшн Скопје

Вид возило	Вид возило	Технички преглед со вклучен ДДВ	Полномошно со вклучен ДДВ	Меѓународна возачка со вклучен ДДВ	Комплетирање документација со вклучен ДДВ	Обрасци и материјали со вклучен ДДВ	Вкупно
Автобус	17	18.408	0	0	7.670	642	26.720
Останати услуги	227	0	0	0	80.004	8.546	88.550
Полномошно	162	0	86.022	0	0	0	86.022
Работно приклучно	1	295	0	0	0	0	295
Меѓународна возачка	51	0	0	36.108	0	0	36.108
Патничко	2.016	1.898.968	0	0	1.183.186	80.596	3.162.750
Товарно	378	516.026	0	0	212.990	14.122	743.138
Работно	7	9.912	0	0	3.776	241	13.929
Комбинирано патничко	1	1.003	0	0	590	40	1.633
Полуприколка	213	133.623	0	0	108.560	7.743	249.926
Тегнач	201	284.085	0	0	102.660	7.061	393.806
Специјално работно	5	6.490	0	0	2.950	201	9.641
Товарно приклучно	12	8.496	0	0	7.080	481	16.057
Специјално товарно	4	3.894	0	0	2.360	160	6.414
Пробни таблци	26	0	0	0	9.381	0	32.307
Специјално	2	2.596	0	0	1.180	80	3.856
Раборно приклучно	2	1.416	0	0	1.180	80	2.676
Вкупно	3.325	2.885.212	86.022	36.108	1.723.567	119.994	4.873.830

VI. КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ

1. КОНСОЛИДИРАН РЕЗУЛТАТ ОД РАБОТЕЊЕТО

Во 2015 год. САВА осигурување оствари **косолидиран позитивен финансиски резултат** од своето работење во износ од **28.618.325 денари после платениот данок, а 32.204.456 денари добивка пред одданочување.**

Вкупните приходи од работењето изнесуваат 664.721.743 денари, што претставува пораст од 4,5% или 28.376.788 денари повеќе приходи во однос на минатата деловна година, кога приходите изнесуваа 636.344.955 денари.

Вкупните расходи од работењето во 2015 година изнесуваа 632.517.287 денари, што е за 3,2% или 19.557.308 денари повеќе од минатата 2014 година.

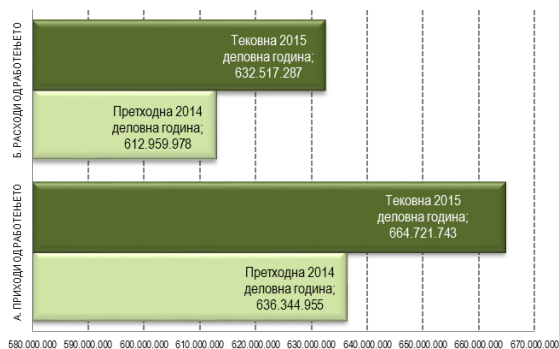
Табела бр. 12 - Консолидиран биланс на успех

САВА осигурување а.д. Скопје

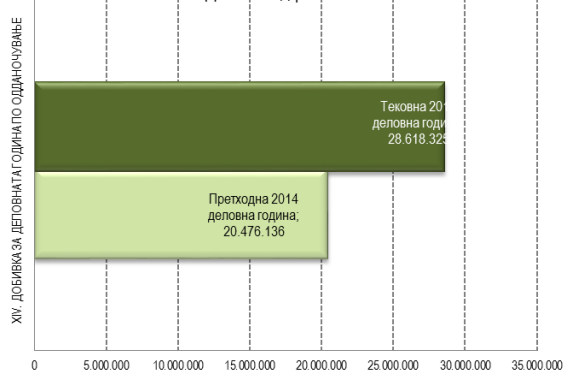
КБУ: Консолидиран биланс на успех

Опис на позиција	Износ		Пад/пораст (2015/2014)
	Претходна 2014 деловна година	Тековна 2015 деловна година	
1	3	2	4(2/1-100%)
А. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО	636.344.955	664.721.743	4,46%
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА	579.151.494	611.938.893	5,66%
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА	29.822.835	22.891.522	-23,24%
III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	7.496.332	9.243.420	23,31%
IV. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	6.628.701	8.897.461	34,23%
V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	13.245.593	11.750.447	-11,29%
Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО	612.959.978	632.517.287	3,19%
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ)	248.906.650	288.328.606	15,84%
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	226.467	1.067.912	371,55%
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	8.893.027	2.579.510	-70,99%
V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО	287.826.809	282.458.626	-1,87%
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА	3.392.197	810.082	-76,12%
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	35.670.674	35.205.824	-1,30%
VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА	3.565.681	2.516.616	-29,42%
IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКУЧУВАЈЌИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА	24.478.473	19.550.110	-20,13%
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ	23.384.979	32.204.456	37,71%
XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА	2.908.843	3.586.131	23,28%
XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ	20.476.136	28.618.325	39,76%

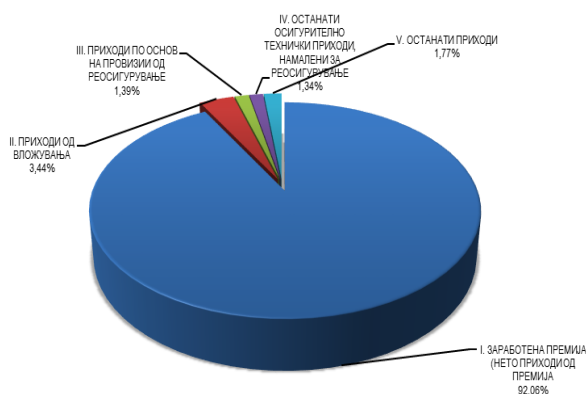
Приходи и расходи од работењето

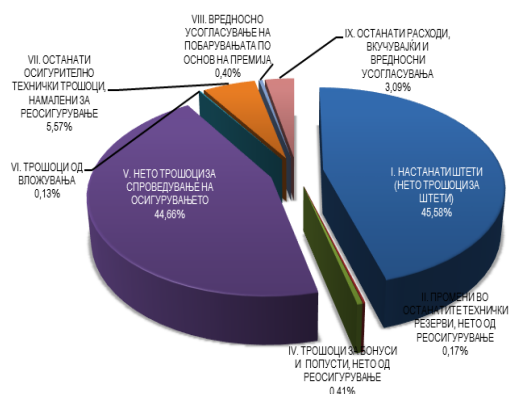
Добивка од работењето

Структура на ПРИХОДИТЕ во 2015 година

Структура на РАСХОДИТЕ во 2015 година

VII. КОНСОЛИДИРАНА ФИНАНСИСКА ПОЛОЖБА

1. АКТИВА И ПАСИВА

САВА осигурување а.д. во 2015 година работи со стабилно портфолио и адекватна структура на капитал.

Вкупните консолидирани средствата на Друштвото изнесуваат 1.296.069.651 денари или € 21.040.092 (2014: 1.280.090.829 денари), што е повеќе од претходната година за 15.978.822 денари (€259.396) или повеќе за 1,2%.

Најзначајни ставки во билансот на состојба на Друштвото за 2015 година се:

- **Вложувањата** се во износ од 862.436.627 денари (€14.000.595). Вложувањата се зголемени во однос на минатата деловна година и тоа за 0,3% или за 2.821.011 денари.
- **Побарувањата** оваа деловна година се зголемени за 24,5% или 36.838.560 денари, и изнесуваат 187.370.022 денари (€3.041.721) главо од зголемениот обем на премија на Друштвото.

- **Бруто техничките резерви** изнесуваат 868.609.623 денари (€14.100.860) и се зголемени за 14.556.560 денари или за 1,7% во однос на крајот на 2014 година како резултат на зголемените резерви за преносни премии и резервации на штети во класата Одговорност од употреба на моторни возила.
- **Обврските на Друштвото** се во износ од 128.883.206 денари (€2.092.260) и се помали во однос на лани за -- 30.072.584 денари или помалку за 18,9%. Обврските најмногу се намалени во делот на Обврски од работи за соосигурување и реосигурување, и тоа во вкупен износ од -29.535.948 денари, поради измирувањето на заостанатиот долг према Сава Ре.

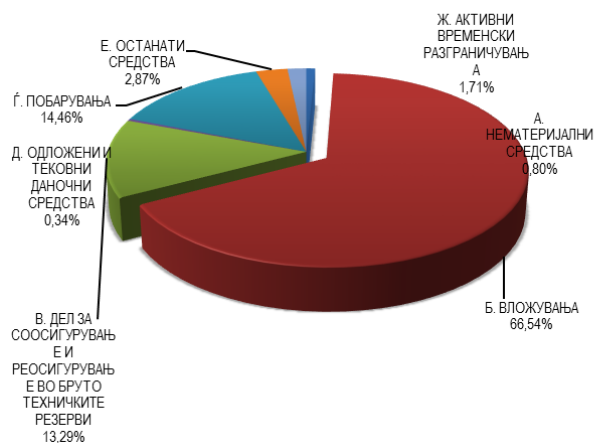
Табела бр. 13 - Консолидиран биланс на состојба

САВА осигурување а.д. Скопје

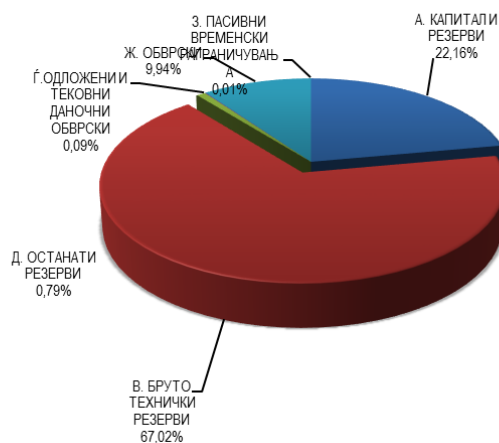
КБС: Консолидиран биланс на состојба

Опис на позицијата	Претходна деловна година 2014	Тековна деловна година 2015	Пад/пораст (2015/2014)
1	2	3	4 (3/2-100%)
АКТИВА			
А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА	13.615.865	10.350.863	-24,0%
Б. ВЛОЖУВАЊА	859.615.617	862.436.627	0,3%
В. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ	195.617.100	172.226.772	-12,0%
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА	6.247.231	4.349.971	-30,4%
Ѓ. ПОБАРУВАЊА	150.531.462	187.370.022	24,5%
Е. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА	27.392.076	37.191.672	35,8%
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА	27.071.479	22.143.724	-18,2%
С. ВКУПНА АКТИВА	1.280.090.829	1.296.069.651	1,2%
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	9.592.379	13.720.781	43,0%
ПАСИВА			
А. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	258.396.122	287.153.795	11,1%
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	854.053.063	868.609.623	1,7%
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ	8.524.913	10.213.106	19,8%
Ѓ. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ	160.942	1.140.401	608,6%
Ж. ОБВРСКИ	158.955.790	128.883.206	-18,9%
З. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАГРАНИЧУВАЊА	0	69.520	0,0%
И. ВКУПНА ПАСИВА	1.280.090.829	1.296.069.651	1,2%
Ј. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА	9.592.379	13.720.781	43,0%

Структура на АКТИВАТА на 31.12.2015 година

Структура на ПАСИВАТА на 31.12.2015 година

2. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

Спрема важечката Законска регулатива (Сл.весник 79/2007) сите осигурителни друштва кои обавуваат неживотни осигурувања требаат до крајот на годината да обезбедат минимален капитал во износ од 3 милиони ЕУР во гарантниот фонд.

Во текот на 2015 година САВА осигурување а.д. бележи зголемување на вкупниот капитал на Друштвото поради остварениот позитивен финансиски резултат на крајот на 2015 година. Друштвото бележи зголемување и во останатите делови од Капиталот, и тоа во Ревалоризационите резерви, Резервите на капиталот и Нераспоредената добивка.

Табела бр. 14 - Капитал

Во мкд

КАПИТАЛ	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	Индекс 2013/12	Индекс 2014/13	Индекс 2015/14
Основна главнина	307.726.518	234.072.672	234.072.672	234.072.672	76,07%	100,00%	100,00%
Резерви на капиталот		213.770	328.926	7.154.304	0,00%	153,87%	2175,05%
Ревалоризациони резерви	-44.193	801.572	2.860.536	2.999.885	-1813,80%	356,87%	104,87%
Нераспоредена добивка	-73.653.913	427.540	657.853	14.308.609	-0,58%	153,87%	2175,05%
Нераспоредена добивка од тековната година	641.310	345.468	20.476.135	28.618.325	53,87%	5927,07%	139,76%
	234.669.722	235.861.022	258.396.122	287.153.795	100,51%	109,55%	111,13%

VIII. ОПИС НА ГЛАВНИТЕ ОПАСНОСТИ И НЕСИГУРНОСТИ СО КОИ СЕ СООЧУВАШЕ ДРУШТВОТО

Во 2015 година на македонскиот осигурителен пазар, кој сеуште спаѓа во категоријата на неразвиени осигурителни пазари, се повеќе се чувствува силна конкуренција и борба на пазарот. Покрај силната конкуренција САВА осигурување успешно се бори на пазарот, остварува напредок и го држи петтото место во вкупното осигурување.

Конкуренцијата во наредниот период ќе биде силна, бесплошtedна и поагресивна, поради што ќе биде неопходно да се инвестира многу повеќе во развојот, квалитетот и маркетингот.

Главните оперативни опасности во 2015 година беа:

- нелојална конкуренција;
- ниска куповна моќ;
- мал финансиски пазар;
- низок степен на ликвидност на стопанските субјекти;
- општ тренд на намалување на премиските стапки, особено за учество на тендерите, кои ја кршат економската логика и рентабилноста на работењето;
- општ тренд на зголемување на просечната провизиска стапка на пазарот.

IX. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ И СОПСТВЕНИЧКА СТРУКТУРА

На ден 31.12.2015 година акционерскиот капитал на САВА осигурување а.д. Скопје изнесува 3.805.905 ЕУР. Акционерскиот капитал на САВА осигурување е поделен на 18.326 обични акции со номинална вредност на 1 акција од

207,6779 ЕУР. 1 обична акција дава право на 1 глас во Собранието на акционери на САВА осигурување, а.д. Скопје. Акционерите - сопственици на обични акции од САВА осигурување, а.д. Скопје ги имаат следниве права од акциите, и тоа:

1. Право на глас во Собранието на Друштвото,
2. Право на исплата на дел од добивката (дивиденда) и
3. Право на исплата на дел од остатокот на ликвидационата, односно стечајната маса на Друштвото.

Табела бр.15 - Сопственичка структура

Акционер	Број на акции	Номинална вредност на акциите (еур)	Структура %
Позаваровалница САВА Д.Д. Словенија, Љубљана	16.940	3.518.064	92,44%
Премиум Инвест Дооел Увоз-Извоз Скопје	596	123.776	3,25%
Ѓорѓи Трајковски	287	59.604	1,57%
Еуростандард Банка Скопје	237	49.220	1,29%
Крсте Таневски	135	28.037	0,74%
Друштво за трговија и услуги ФМГ Групп ДООЕЛ Скопје	83	17.237	0,45%
Евроинс Осигурување	24	4.984	0,13%
Југотутун АД Скопје	13	2.700	0,07%
Ѓорѓи Јованов	11	2.284	0,06%
ВКУПНО	18.326	3.805.905	100,0%

Членовите на Одборот на директори немаат сопственост на акции во акционерскиот капитал на САВА осигурување.

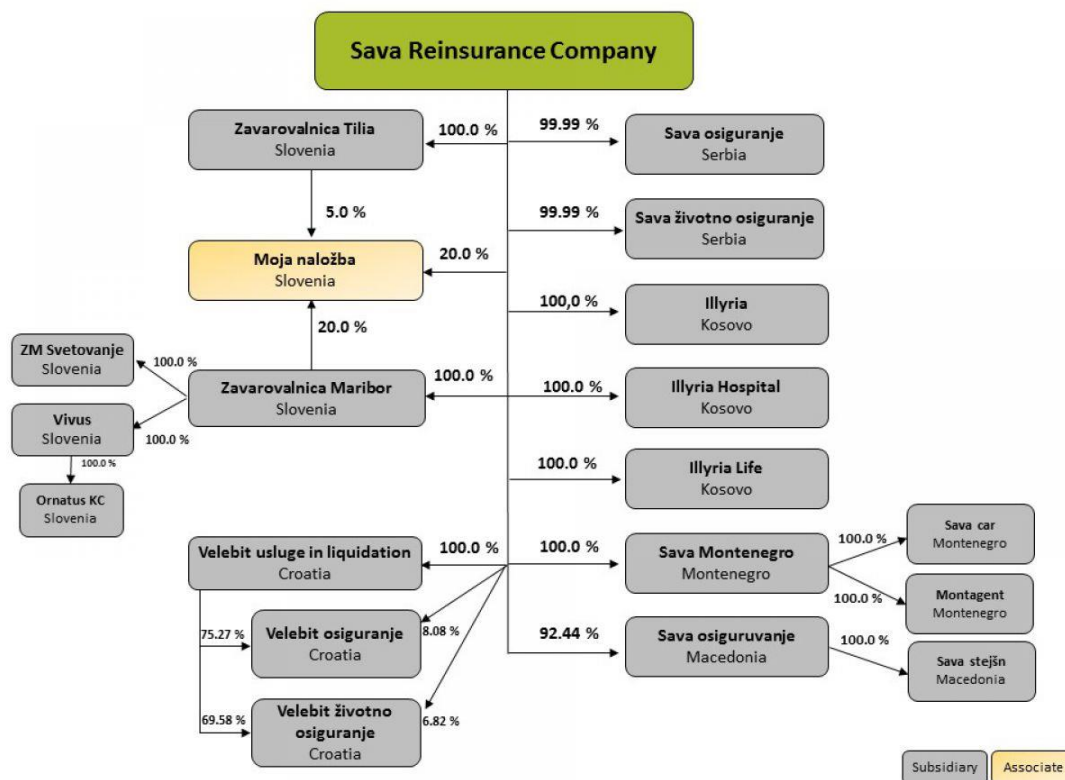
Табела бр.16 - Структура на сопственичка структура

Акционери	Број акции	% во сите издадени акции
Правни лица	17.893	97,64%
Физички лица	433	2,36%
Фондови	-	-
Вкупно:	18.326	100,00%

Денес САВА осигурување е дел од групацијата на Позаваровалница САВА Д.Д. Словенија, Љубљана која е една од најголемите реосигурителни компании во Централна Европа. Привилегијата да се биде дел од ваква групација е многукратна. Покрај сигурноста која ја има клиентот, тука е и многу годишното искуство во осигурителната сфера, но и перспективата за воведување на нови развојни начини на продажба на нашиот осигурителен пазар.

Изминатиот тригодишен период не потсети на комплексноста на управувањето со ризикот, што всушност е задача која што никогаш не е завршена. Исто така, се испостави дека глобализацијата сепак содржи позитивни и негативни импликации за речиси секоја економија и секоја компанија.

Покрај сите кризни ефекти и последици од брзиот напредок, Сава Ре Групацијата има рејтинг А-, кој беше ажуриран од страна на рејтинг компанијата Standard & Poor's во Јули 2015 година, и според А.М. Best со ажуриран рејтинг А- од Октомври 2015 година.

X. РАЗВОЈ И ОЧЕКУВАН РАЗВОЈ

1. РАЗВОЈ ВО 2015

За да ја задржиме стекнатата позиција, поставуваме стабилни односи во Друштвото и се прилагодуваме на се поголемите барања на модерниот пазар. Во своето работење перманентно ги пратиме современите европски и светски трендови и воведуваме иновации во согласност со светските стандарди. Во фокусот на нашето работење и понатаму остануваат осигурениците, како и придонесот за развојот на економијата во земјата. Вложувањето во квалитетот, знаењето и вештините се компаративна предност и придобивка за клиентите/осигурениците, акционерите и вработените.

Друштвото во работењето се базира на следните вредности:

- Доверба и интегритет;
- Задоволство на клиентите;
- Продукти кои се формираат според потребите на клиентите;
- Грижа за угледот и напредокот на Друштвото;
- Користење на вкупните способности и капацитет, за развој и остварување на добри резултати во работењето;
- Задоволство и лојалност на вработените;
- Компетентност и одговорност во работењето;
- Транспарентност во работењето;
- Тимско и успешно работење.

2. ОЧЕКУВАН ИДЕН РАЗВОЈ ВО 2016

Во 2016 година, особено ќе се развиваат конкурентските предности на пазарот, ќе се вложува во квалитетот и асортиманот на производите и во продажната мрежа, со цел нашите производи да станат достапни за осигурениците. Во 2016 година се планира воведување на нови продукти кои се уште не се присутни на пазарот и ќе и ја дадат неопходната конкурентска предност на нашата продажна мрежа. Во технологијата на работењето ќе се имплементираат современи деловни методи и ќе се вложува во знаење и вештини на нашите вработени. Така ќе обезбедиме сигурна иднина за своите клиенти, акционери и вработени.

Квалитетот на услугите и потребите на осигурениците секогаш ќе бидат на прво место во работењето на Друштвото, а на нашите клиенти (осигуреници) ќе им се обезбедат најдобри услуги, целокупен сервис во поглед на водење на осигурувањето и ризикот. Тоа е стратегија на нашето Друштво и гаранција за идниот развој.

Во 2016 година ќе продолжиме со нашата клучна цел – подобрување на квалитетот на сопствената продажна мрежа и на Друштвото, да се развива Центарот за поддршка на продажната мрежа (Контакт Центарот) и да се креира поефикасен директен маркетинг, со цел да се зголеми бројот на нови осигуреници и да се зајакне осигурителниот портфолио.

Очекуваме да го зголемиме осигурителниот портфолио со нови продукти во Банкоосигурувањето, со цел да се привлечат нови клиенти, да се задоволат потреби на населението кои досега не биле опфатени со досегашната понуда на производи, понуда на нови производи и сеопфатен пакет на осигурувања за граѓанството и за малото стопанство. Идејата е да се постигне што поголема сегментација на пазарот и понуда на осигурувања, кои се блиски на потребите на крајните корисници.

Кај тендерската продажба во 2016 година се очекува да се задржи трендот на опаѓање заради воведување на задолжително завршување на тендерската постапка со електронска аукција (негативно наदाвање). Електронската негативна аукција значи дополнително еродирање на и онака екстремно ниската просечна премија потребна за склучување на осигурување преку тендери.

Во 2016 ќе се продолжи со веќе отпочнатите активности со одредени големи правни субјекти за склучување на договори за осигурување.

Во однос на наплатата на премијата се очекува поголема ефикасност во наплатата, што произлегува и од целисходната примена на промените во подзаконската регулатива и извршувањето, како и посилената софтверска поддршка.

Во смерниците за инвестициона политика на Друштвото за 2016 година планира инвестиции во делот на отварање на други сопствени станици за технички преглед Сава Стејшн. Ангажманот на Друштвото во овој сегмент е пред се во насока на подобрување на услугата и зајакнување на сопствената продажна мрежа. Во рамките на овие технички станици Друштвото ќе формира сопствени продажни единици и сопствени штетни центри.

Организациската структура на Друштвото ќе се обликува динамично, според потребите и развојот. Во следната година ќе се работи и на хармонизацијата на сите делови на Друштвото, бидејќи тоа претставува битен фактор за успешно функционирање и координација на системот.

Со овие промени се очекува да се постигнат подобри резултати, поголема ефикасност, а со тоа и зголемување на задоволството на клиентите.

3.ОДНОСИ СО СТРАНКИТЕ

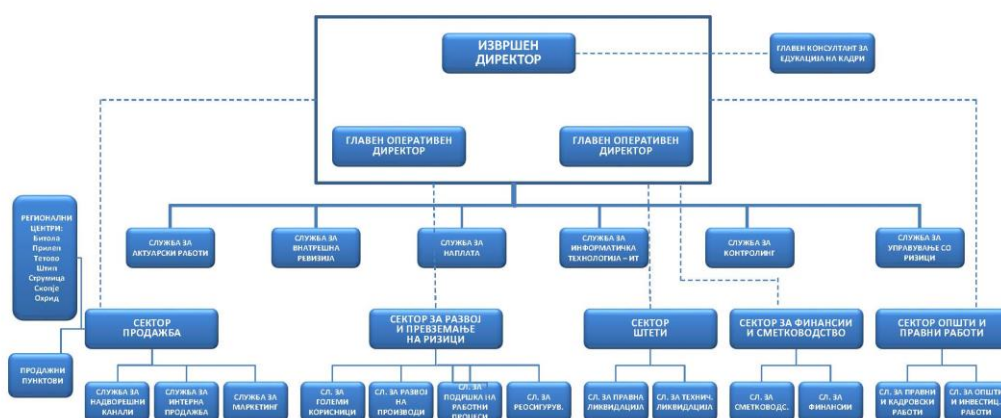
Задоволството на странките треба да биде наша основна вредност. Треба да го оптимизираме квалитетот на услугите и да ја зајакнеме лојалноста со странките.

Во односите со странките треба да ја зголемиме осигурителната култура и да го развиваме сегментарниот и индивидуален пристап до странките, да воведеме мултиканална продажба и да го поедноставиме процесот на продажба.

За целосно задоволување на потребите на осигурениците треба да развиваме осигурително-финансиски центри со широка понуда на финансиски услуги.

XI. ОСТАНАТИ ПОДАТОЦИ ЗНАЧАЈНИ ЗА РАБОТЕЊЕТО

1.ОРГАНИЗАЦИОНА ШЕМА

2. ПОДРУЖНИЦИ НА ДРУШТВОТО

САВА осигурување а.д. Скопје на крајот на 2015 година располага со 41 подружници низ Република Македонија, и тоа со следниве локации:

1. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Три Бисери, со седиште во Скопје, на ул.Булевар Јане Сандански бр.7 ТЦ-Три Бисери Скопје,
2. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Гостивар, со седиште во Гостивар, на ул.Браќа Ѓиноски бр.185 Гостивар,
3. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Гостивар 1, со седиште во Гостивар, на ул.Борис Кидрич бб Гостивар,
4. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Дирекција Скопје, со седиште во Скопје, на ул.Загребска бр.28-А Скопје,
5. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Стара телевизија, со седиште во Скопје, на ул.Никола Парапунов бб Скопје,
6. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Ресен, со седиште во Ресен, на ул.29-ти Ноември бр.30/ГТЦ Ресен,
7. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Винаца, со седиште во Винаца, на ул.Никола Карев бб Винаца,
8. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Берово, со седиште во Берово, на ул.23-ти Август бб Берово,
9. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Велес, со седиште во Велес, на ул.Владимир Назор бр.2 Велес,
10. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Струмица 2, со седиште во Струмица, на ул.Климент Охридски бб Струмица,
11. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Тетово, со седиште во Тетово, на ул.Јане Сандански бр.101 Тетово,
12. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Свети Николе, со седиште во Свети Николе, на ул.Кумановска бр.66 Св.Николе,
13. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Пробиштип, со седиште во Пробиштип, на ул.Миро Барага бр.1 Пробиштип,
14. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Струмица 1, со седиште во Струмица, на ул.Ленинова бр.96 Струмица,
15. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Куманово, со седиште во Куманово, на ул.Ленинова бр.2 лок.4 Куманово,
16. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Делчево, со седиште во Делчево, на ул.Булевар Македонија бб Делчево,
17. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Гевгелија, со седиште во Гевгелија, на ул.Маршал Тито бр.55 Гевгелија,
18. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Прилеп, со седиште во Прилеп, на ул.11-ти Октомври бр.80 Прилеп,
19. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Струмица, со седиште во Струмица, на ул.24-ти Октомври бр.46 Струмица,
20. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Охрид, со седиште во Охрид, на ул.Димитар Влахов бр.1 Охрид,
21. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Грација, со седиште во Скопје, на ул.Максим Горки бр.10 Скопје,
22. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Штип, со седиште во Штип, на ул.Кеј Маршал Тито бб Штип,
23. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Радовиш, со седиште во Радовиш, на ул.Булевар Александар Македонски бб Радовиш,
24. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Кафасан, со седиште во Струга, на Граничен премин Кафасан, Струга,
25. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Струга, со седиште во Струга, на ул.ЈНА бр.26А, Струга,
26. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Тетово 1, со седиште во Тетово, на ул.29-ти Ноември бр.108, Тетово,
27. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Охрид 1, со седиште во Охрид, на ул.Лазо Трпоски б.б., Охрид,

28. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Демир Хисар, со седиште во Демир Хисар, на ул.Битолска бр.27А., Демир Хисар,
29. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Кавадарци, со седиште во Кавадарци на ул.7-ми Септември бр. 41-1/1, Кавадарци,
30. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Автокоманда, со седиште во Скопје на ул.16-та Македонска бригада бр.22 Скопје и
31. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Карпош, со седиште во Скопје на ул.Партизански одреди бр.62-2/13, Скопје.
32. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Ченто, со седиште во Скопје на ул.Јужноморавски бригади бр.1, Скопје.
33. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Дебар, со седиште во Дебар на ул.Братство единство бр. 1, Дебар.
34. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Кичево, со седиште во Кичево на Бул. Ослободување бр. 81, Кичево.
35. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Охрид 2, со седиште во Охрид на ул.Илија Смически бр. 1. С. Лескоец, Охрид.
36. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Битола, со седиште во Битола на ул.Јосиф Христовски ББ, Битола.
37. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Крушево, со седиште во Крушево на ул.Коча Миленку бр.72, Крушево.
38. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Илинден, со седиште во Илинден на ул.Трница бр.1, Илинден.
39. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Велес 1, со седиште во Велес на ул.Моша Пијаде бр.13, Велес.
40. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Лажани, со седиште во Лажани на ул.Трска бр.1/1, Долнени.
41. САВА осигурување а.д. Скопје - Подружница Куманово 1, со седиште во Куманово на ул.Козјачка бр.7, Доброшане, Куманово.

3. ПОДАТОЦИ ЗА ПРОДАЖНАТА МРЕЖА

САВА осигурување во секторот продажба располага со добро развиена мрежа на агенти во Скопје и во 41 подружница во градовите низ Републиката. Патот на постигнатите резултати беше тежок, но се работеше за млада и амбициозна екипа која имаше доверба во себе и во одговорните кои беа со нив.

Агентската мрежа во Скопје, продажбата ја почна ставајќи акцент на физички лица и на мали и средни претпријатија, и тоа: осигурување на имот, возила, незгода и осигурување на имотот на вработените. Изградени се добри односи со осигурениците и во наредниот период не се очекуваат проблеми од аспект на продажбата, обнова на полиси и ширење на продажбата.

Продажната мрежа, односно продажбата на осигурување се врши во Секторот за продажба во Скопје и во подружниците во поголемите градови низ Републиката и продажните места - шалтери во помалите градови, и тоа со:

- 68 редовно вработени агенти;
- 43 надворешни агенти;
- 25 брокерски друштва;
- 3 деловни банки;
- 64 туристички агенции,
- 1 увозник на возила;
- 1 агенции за застапување во осигурување;
- и останати канали на продажба.

Агентите продолжија со добрата практика - еден вработен со еден клиент и можност за пружање целосна услуга од сите видови на осигурување. На вработените во секторот за продажба овозможено им е целосно да се фокусираат на продажбата и на работата со клиентите. Нивните резултати програмски се евидентираат и врз основа на резултатите стимулативно се наградуваат.

Од овој начин на продажба има забележливи резултати и голем број на предности меѓу кои: унифицирано работење во сите центри на продажба - подружници, зголемен квалитет на услугата, брзо, квалитетно и навремено изготвување на понудите и пресметките по електронски пат, ефикасна контрола на изготвените полиси, зголемена контрола во наплатата на полисираната премија и пред се остварени добри односи со клиентите. Воспоставената деловна соработка е доста успешна и резултира со зголемен број на договори и полиси.

4. УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

Стратешки насоки од областа на управување со човечки ресурси

Во САВА осигурување, а.д. Скопје (во понатамошниот текст: Друштвото) ги следиме следните стратешки насоки во областа на управувањето со човечките ресурси, и тоа:

- развој на HR функцијата во Друштвото,
- развој на организациската култура,
- развој и обука на вработените на сите нивоа во организацијата,
- грижа за безбедноста и здравјето на вработените и
- почитување на правата на вработените согласно Законот за работни односи и општиот колективен договор.

Клучни активности од областа на управување со кадри во 2015 година

Во 2015 година во областа на управувањето со човечките ресурси се фокусиравме на следниве активности, и тоа:

- нови вработувања и престанок на постоечки вработувања,
- обуки на вработените на сите нивоа во Друштвото,
- различни модели на мотивирање и наградување на вработените (зголемување на платата на работникот, унапредување во работната позиција, парични награди, посета на обуки и сл.).

4.1. ВРАБОТУВАЊЕ И СТРУКТУРА НА ВРАБОТЕНИ

Главно вработувањата во текот на 2015 година во најголем дел се однесуваа на нови вработувања заради потребите на продажбата следејќи ја политиката на Друштвото за развој на сопствената продажна мрежа, како и вработувања во Сава Стејшн, а помал дел на трансформација на веќе вработени во Друштвото од определено на неопределено време. Престанокот на вработувањата во најголем дел се однесува на лица кои не постигнале задоволителни резултати во своето работење со што не им е продолжен договорот за вработување во Друштвото, а помал дел на самоиницијативно заминување од Друштвото. Најголемиот дел од флукуацијата на вработени се случува во Секторот за продажба, и тоа во агентската мрежа. Во 2015 година не е направена реорганизација во ниеден дел од работењето на Друштвото.

4.1.1. Број на вработени во Друштвото

На 31.12.2015 година вкупниот број на вработени лица во Друштвото, вклучувајќи ја и Сава Стејшн изнесува 204, што претставува за 34 вработени лица повеќе во однос на претходната година и 4 вработени повеќе во однос на планот за 2016 година.

Политиката на вработување во 2015 година беше непосредно поврзана со потребите на работата, односно поврзана со обемот на активности во делот на продажбата и адекватната поддршка која треба да ја добива Друштвото од другите сектори, а главната цел е мотивација, усовршување и оптимално користење на потенцијалот на вработените.

Во САВА осигурување во сите сектори и самостојни служби во текот на 2015 година беше евидентирана следнава состојба на вработени, и тоа:

1. **Секторот за Штети** на 31.12.2015 год. брои 12 вработени, еден вработен повеќе во однос на 31.12.2014 год. и еден повеќе во однос на Планот за 2015 година,
2. **Во Секторот за продажба** бројот на вработени на 31.12.2015 год. изнесува 145 вработени, и тоа за 28 вработени повеќе во однос на 31.12.2014 година,
3. **Секторот за развој и превземање на ризици** на 31.12.2015 година брои 11, исто со состојбата на 31.12.2014 година,
4. **Секторот за финансии и сметководство** брои 7 вработени, ист број на вработени со состојбата на ден 31.12.2014 година и во однос на Планот за 2015 година,
5. **Секторот за општи и правни работи** брои 7 вработени на 31.12.2015 година и истиот е непроменет во однос на 31.12.2014 година и во однос на Планот за 2015 година и
6. **Бројот на вработени во Управата на Друштвото, Самостојните служби за контролинг, актуарски работи, внатрешна ревизија, наплата и ИТ процеси** на ден 31.12.2015 година е ист како и бројот на вработени во однос на 31.12.2014 година и ист со Планот за 2015 година.

На 31.12.2015 година вкупниот број на вработени лица во САВА СТЕЈШН ДООЕЛ Скопје изнесува 8 работници, плус 1 отстапен работник преку Агенција за привремени вработувања АРБЕИТ ДЕ.

Во САВА СТЕЈШН ДООЕЛ Скопје на 31.12.2015 година беше евидентирана следнава состојба на вработени, и тоа:

- 1 Раководител,
- 3 Контролори,
- 4 Администратори,
- 1 Шанкер во бифе, отстапен преку Агенција за привремени вработувања АРБЕИТ ДЕ.

Табела бр.17 - Број на вработени

Број на вработени	дек. 14	дек. 15	Разлика 2015- 2014
Кабинет на Извршен директор	4	4	0
Продажба - застапници	49	60	11
Продажба - склучување и превземање на ризик за комплексни осигурувања, реосигурувања	1	2	1
Продажба - раководство (менаџмент), шефови на регионални центри	17	19	2
Поддршка на продажба, администрација, реклама и останато	48	64	16
Продажба - комерцијалисти, референти	6	10	4
Книговодство на премии и штети	3	3	0
Управување со побарувања и наплата	3	3	0
Тарифирање	0	0	0
Штети и регреси	11	12	1
ИТ и работни процеси	2	2	0
Финансии	3	3	0
Сметководство	4	4	0
Контролинг	2	2	0
Општи и кадровски работи	6	6	0
Купување и одржување на односни средства	1	1	0
Внатрешна ревизија	1	1	0
Актуарство	1	1	0
Управување со ризик	0	0	0
Усогласеност со работење	1	1	0
Развој	7	6	-1
Вкупно	170	204	34

Табела бр.18 - Број на вработени по Еквивалент на полно работно време

Еквивалент на број на вработени	дек. 14	дек. 15	Разлика 2015- 2014
Кабинет на Извршен директор	4	4	0
Продажба - застапници	46	54	8
Продажба - склучување и превземање на ризик за комплексни осигурувања, реосигурувања	1	2	1
Продажба - раководство (менаџмент), шефови на регионални центри	16	19	3
Поддршка на продажба, администрација, реклама и останато	46	56,75	10,75
Продажба - комерцијалисти, референти	6	10	4
Книговодство на премии и штети	3	3	0
Управување со побарувања и наплата	3	3	0
Тарифирање	0	0	0
Штети и регреси	11	12	1
ИТ и работни процеси	2	2	0
Финансии	3	3	0
Сметководство	0	3,75	3,75
Контролинг	2	2	0
Општи и кадровски работи	5	6	1
Купување и одржување на односни средства	1	1	0
Внатрешна ревизија	1	1	0
Актуарство	1	1	0
Управување со ризик	0	0	0
Усогласеност со работење	1	1	0
Развој	6	6	0
Вкупно	158	190,5	32,5

4.1.2. Број на вработени во Друштвото врз основа на типот на вработеност (скратено/полно работно време)

Табела бр.19 - Број на вработени по типот на вработеност

Вработени по типот на вработеност	2014		2015	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)
Скратено работно време	1	0,6	23	9,7
Полно работно време	169	99,4	181	90,3
Вкупно	170	100	204	100

Табела бр.20 - Еквивалент на вработени по типот на вработеност

Еквивалент на вработени по типот на вработеност	2014		2015	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)
Скратено работно време	1	0,6	11,5	5,7
Полно работно време	161	99,4	179	94,3
Вкупно	162	100	190,5	100

4.1.3. Вработени во Друштвото врз основа на степенот на образование

Табела бр.21 - Број на вработени по степен на образование

Степен на образование	2014		2015	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)
I-IV - Степен		0	1	0,5
V- Степен	54	31,8	80	39,2
VI- Степен	5	2,9	6	2,9
VII- Степен	101	59,4	106	52,0
Магистри и Доктори	10	5,9	11	5,4
Вкупно	170	100	204	100,0

Табела бр.22 - Еквивалент на вработени по степен на образование

Степен на образование	2014		2015	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)
I-IV - Степен		0	1	0,5
V- Степен	52	32,1	70,5	37,0
VI- Степен	5	3,1	6	3,1
VII- Степен	95	58,6	102	53,5
Магистри и Доктори	10	6,2	11	5,8
Вкупно	162	100	190,5	100,0

4.1.4. Вработени во Друштвото врз основа на возраст

Табела бр.23 - Број на вработени по старосна група

Старосна група	2014		2015	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)
20-25	8	4,7	11	5,4
26-30	41	24,1	42	20,6
31-35	30	17,6	36	17,6
36-40	46	27,1	48	23,5
41-45	11	6,5	27	13,2
46-50	12	7,1	15	7,4
51-55	9	5,3	10	4,9
56+	13	7,6	15	7,4
Вкупно	170	100	204	100,0

Табела бр.24 - Еквивалент на вработени по старосна група

Старосна група	2014		2015	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)
20-25	7	4,3	8	4,2
26-30	39	24,1	38,5	20,2
31-35	27	16,7	31,5	16,5
36-40	44	27,2	47	24,7
41-45	11	6,8	26	13,6
46-50	12	7,4	15	7,9
51-55	9	5,6	10	5,2
56+	13	8	14,5	7,6
Вкупно	162	100	190,5	100,0

4.1.5. Вработени во Друштвото врз основа на пол

Табела бр.25 - Број на вработени според пол

Пол	2014		2015	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)
Жени	96	56,5	109	53,4
Мажи	74	43,5	95	46,6
Вкупно	170	100	204	100

Табела бр.26 - Еквивалент на вработени според пол

Пол	2014		2015	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)
Жени	88	54,3	101	53
Мажи	74	45,7	89,5	47
Вкупно	162	100	190,5	100

5. ПОДАТОЦИ ЗА ЧЛЕНОВИТЕ НА ОДБОР НА ДИРЕКТОРИ

Одборот на директори го сочинуваат 5 членови во следниот состав:

1. ПЕТЕР СКВАРЧА, М-р за европски интеграции (дипломиран политиколог), извршен член на Одборот на директори, роден на 01 Февруари 1975 година во Крањ, Република Словенија, машки пол, со бруто годишен надоместок за 2015 година по основ на плата и други права кои му следуваат според Договорот за регулирање на односите помеѓу Друштвото и Извршниот директор (Менаџерски договор) во висина на 4.083.414,00 денари, Државјанство: словенечко, датум на првично именување: 22.11.2011 година со Одлука на Собранието на акционери на Друштвото со постоеен мандат до 08.10.2016 година, вработен во САВА осигурување, а.д. Скопје на работно место Извршен директор, дејност: неживотно осигурување, не членува во органи на управување и надзорни органи во други правни лица;
2. РОК МОЉК, дипломиран економист, претседател и неизвршен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 20.04.1968 година во Постојна, Република Словенија, машки пол, без индивидуален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување, Државјанство: словенечко, датум на првично именување: 08.02.2012 година со Одлука на Собранието на акционери на Друштвото со постоеен мандат до 08.10.2016 година, член на Управата на Заваровалница Марибор д.д., Република Словенија и член на надзорните органи на Illyria Kompania e Sigurimeve sh.a. и Illyria Life Kompania e Sigurimit të Jëtës, sh.a. – Косово. Вработен во Заваровалница Марибор, д.д. од Марибор, Р.Словенија, дејност: осигурување, на работно место член на Управа.
3. ПОЛОНА ПИРШ ЗУПАНЧИЧ, М-р по економски науки, неизвршен член на Одборот на директори на Друштвото, родена на 14.06.1975 година во Љубљана, Република Словенија, пол женски, без индивидуален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување, Државјанство: словенечко, датум на првично именување: 31.07.2012 година со Одлука на Собранието на акционери на Друштвото со постоеен мандат до 08.10.2016 година, член во органите на Velebit osiguranje, d.d., Zagreb, Zavarovalnica Maribor, d.d., Sava životno osiguranje, a.d.o. Beograd. Вработена во Позаваровалница САВА, д.д. од Љубљана, Р.Словенија, дејност: реосигурување, на работно место Директор на Секторот за стратешки финансии и контролинг.
4. ЈАНЕЗ ЈЕЛНИКАР, М-р по фармација, неизвршен-независен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 15.05.1957 година во Љубљана, Република Словенија, пол машки, без индивидуален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување, Државјанство: словенечко и македонско, датум на првично именување: 30.09.2013 година со Одлука на Собранието на акционери на Друштвото со постоеен мандат до 08.10.2016 година, не членува во органи на управување и надзорни органи во други правни лица. Вработен во Јанифарм ДООЕЛ Куманово, дејност консултантски: услуги и трговија, на работно место Управител;

5. МИЛАН ВИРШЕК, дипломиран правник, неизвршен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 05.11.1968 година во Љубљана, Република Словенија, пол машки, без индивидуален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување, Државјанство: словенечко, датум на првично именување: 25.03.2010 година со Одлука на Собранието на акционери на Друштвото со постоен мандат до 08.10.2016 година, член во органите на Velebit osiguranje, d.d., Zagreb, Sava životno osiguranje, a.d.o. Beograd, Sava Montenegro AD Podgorica. Вработен во Позаваровалница САВА, д.д. од Љубљана, Р.Словенија, дејност: реосигурување, на работно место Директор во Секторот за поддршка на Групацијата – надзор на неживотно осигурување и развој.

6. РАКОВОДНИ ЛИЦА

Петер Скварча - Извршен директор,
Русе Дракуловски - Главен оперативен директор и
Ило Ристовски – Главен оперативен директор

- Сектор за развој на продукти и превземање на ризици;
- Сектор за продажба, Стојан Манушев, директор;
- Сектор за штети (проценка и ликвидација), Мелита Гугуловска, директор;
- Сектор за финансии и сметководство, Јордан Ралуповски, директор;
- Сектор за општи и правни работи, Искра Костова, директор;
- Самостојна служба за внатрешна ревизија, Наташа Џидрова, внатрешен ревизор;
- Самостојна служба за контролинг, Билјана Аргир;
- Самостојна служба за наплата, Јасмина Џартова;
- Самостојна служба за актуарски работи, Владимир Стојаноски;
- Самостојна служба за ИТ и
- Самостојна служба за управување со ризици.

XII. ИНФОРМАТИЧКА ТЕХНОЛОГИЈА

Информатичката технологија е клучен фактор за зголемување на перформансите и за современо работење и подобрување на ефектите во работењето.

САВА Осигурување постојано ги следи и имплементира новините во информатичката технологија. Сите нови софтверски и хардверски иновации тековно се имплементирани во постоечката структура.

Во текот на 2015 година се доопремија сите постоечки локации со нова ИТ и телекомуникациска опрема.

СОФТВЕР:

- Имплементација на специјално изготвен софтвер за осигурување од незгода (Веб апликација)
- Лиценца Kaspersky за заштита на серверите,
- Продолжување и проширување на договорот со Microsoft,

- Извешени се контроли за безбедноста на системот.

ХАРДВЕР:

- Набавена е нова ИТ опрема за доопремување на сите постоечки канцеларии и отварање нови локации.
  - Персонални сметачи,
  - Печатачи,
  - Мултифункционални уреди,
  - Преносни работни станици.
- Надоградени се старите системи (работни станици) и реинсталирани се со нови оперативни системи Win 7 Pro и Win 10 Pro.

Комплетирано е ново DRP решение.

ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ:

- Тековно се извршуваат промени на постоечките договори за фиксната телефонија и интернетот (склучени се нови, со нови услови за намалување на трошоците).
- Проширени се сервисите од SAVA-Re Словенија.

Изготвил

Билјана Аргир,

Главен оперативни директори

Русе Дракуловски,

Ило Ристовски,

Извршен директор

Петер Скварча,
